

НАПОМЕНЕ

31. децембар 2015. године

Напомене уз финансијске извјештаје

31.12.2015. године

**ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ а.д.
БАЊА ЛУКА**

Друштво за осигурање“ ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д. , БАЊА ЛУКА

НАПОМЕНЕ

31. децембар 2015. године

БИЛАНС УСПЈЕХА За период који се завршава 31.12.2015. године

Опис	Аоп	Напомена	31.12.2015.	31.12.2014.	Индекс
ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (203+206+208+209+210+211+212)	201		22.033.024	23.437.158	94,01%
Приходи од премије осигурања, саосигурања и реосигурања животних осигурања	203	4.1	736.219	700.828	105,05%
Приход од укидања резервисања животних осигурања реосигурања	206	4.2	7.024	14.588	48,15%
Приходи од премије осигурања, саосигурања и реосигурања неживотних осигурања	208	4.1	16.234.831	16.786.435	96,71%
Приходи по основу учешћа саосигурања и реосигурања и ретроцесије у накнади штета неживотних осигурања	209	4.2	517.266	120.998	427,50%
Приходи од укидања и смањења резервисања	210	4.2	3.036.727	5.174.295	58,69%
Приходи од поврата пореских и других дајбина, премије	211	4.2	92.415	0	0,00%
Други пословни приходи	212	4.2	1.408.542	640.014	220,08%
ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (214+233)	213		22.160.032	25.295.903	87,60%
ФУНКЦИОНАЛНИ РАСХОДИ (215+223+229)	214		11.297.667	14.077.369	80,25%
Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе (216 до 222)	215	4.3	599.448	955.050	62,77%
а) Накнаде штета, осигураних сума, других уговорених износа и удјели у штетана животних осигурања	224+225	4.3.1	292.445	117.167	249,60%
б) Резервисања за штете, удјеле у штетана и остала резервисања по основу животних осигурања	227	4.3.1	7.979	13.682	58,32%
Накнаде штета, осигураних сума, других уговорених износа и премије саосигурања и реосигурања (224+227)	223	4.3.1	300.424	130.849	229,60%
б) Накнаде штета, осигураних сума, других уговорених износа и удјели у штетана неживотних осигурања	230	4.3.1	6.546.428	6.378.500	102,63%
в) Расходи по основу премија и провизија саосигурања, реосигурања и ретроцесија неж. осигурања	231	4.3.2	771.484	1.278.944	60,32%
г) Резервисања за штете и удјеле у штетама и остала резервисања по основу неживотних осигурања	232	4.3.3	3.079.883	5.334.026	57,74%
1.3. Накнаде штета и остале накнаде неживотних осигурања (230 до 232)	229	4.3	10.397.795	12.991.470	80,04%
ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ОСИГУРАЊА (234+237+243)	233	4.3	10.862.365	11.218.534	96,83%
2.1. Трошкови амортизације и резервисања (235+236)	234	4.4	532.707	547.386	97,32%
2.2. Трошкови материјала, енергије, услуга и нематеријални трошкови (238 до 242)	237	4.5	5.747.054	4.794.200	119,88%
2.3. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи (244+245)	243	4.6	4.582.604	5.876.948	77,98%
III ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (201-213)	246		0	0	0,00%
IV ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (213-201)	247		127.008	1.858.745	6,83%
I ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (249 до 252)	248	4.7	342.915	494.894	69,29%
II ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (254 до 257)	253	4.8	99.996	94.288	106,05%
III ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ (246+248-253)(248-247-253)	258		115.911	0	0,00%
IV ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ (247+253-248)	259		0	1.458.139	0,00%
I ОСТАЛИ ПРИХОДИ (261 до 264)	260	4.9	1.478.785	1.531.559	96,55%
II ОСТАЛИ РАСХОДИ (266 до 269)	265	4.10	1.379.558	3.567.329	38,67%
III Добитак по основу осталих прихода и расхода (260-265)	270		99.227	0	0,00%
IV Губитак по основу осталих прихода и расхода (265-260)	271		0	2.035.770	0,00%
I Приходи од усклађивања вриједности имовине (273 до 275)	272	4.9	167.742	11.180	1500,38%
II Расходи од усклађивања вриједности имовине (277 до 279)	276	4.11	347.483	358.582	96,90%
IV Губитак по основу усклађивања вриједности имовине (276-272)	281		179.741	347.402	51,74%
Приходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година	284		6.269	0	0,00%
Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака из ранијих година	285		21.840	0	0,00%
1. Добитак прије опорезивања	286		19.826	0	0,00%
2. Губитак прије опорезивања	287		0	3.841.311	0,00%
Порески расходи периода	288		11.436	0	0,00%
Нето добитак текуће године	291		8.390	0	0,00%
Нето губитак текуће године	292		0	3.841.311	0,00%

Напомене на сљедећим странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

Друштво за осигурање“ ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д. , БАЊА ЛУКА

НАПОМЕНЕ

31. децембар 2015. године

БИЛАНС СТАЊА

На дан 31.12.2015. године

Опис	Аоп	Напомена	31.12.2015.	31.12.2014.	Индекс
АКТИВА					
Основна средства и нематеријална улагања	002+008	4.12	13.130.113	14.099.455	93,12%
Дугорочни финансијски пласмани	016	4.13	3.376.484	2.148.588	157,15%
Материјал	028		0	0	0,00%
Готовина на рачунима и у благајни	055	4.15	515.169	114.754	448,93%
Потраживања по основу премије и учешћа у накнади штета	034	4.16	2.368.155	2.871.162	82,48%
Друга потраживања	043+044	4.16	1.473.013	475.078	310,06%
Краткорочни финансијски пласмани (046 до 054)	045	4.17	10.194.127	7.232.082	140,96%
Активна временска разграничења	059	4.18	3.740.657	3.706.126	100,93%
Ванбилансна актива	063		1.035.836	0	0,00%
УКУПНО АКТИВА			35.833.554	30.647.245	116,92%
ПАСИВА					
Капитал (102+111+117-123)	101	4.19	14.601.846	8.769.022	166,52%
Акцијски капитал	102	4.19	16.522.901	12.725.500	129,84%
Емисиона премија	109	4.19	-4.077.327	0	0,00%
Ревалоризационе резерве	117	4.19	339.803	712.321	47,70%
Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	118	4.19	546.138	199.193	274,18%
Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	119	4.19	-58.955	-41.588	141,76%
Законске резерве	111	4.19	1.320.896	212.238	622,37%
Нераспоређени добитак текуће године	122	4.19	8.390		0,00%
Губитак ранијих година	124	4.19	0	-1.197.331	0,00%
Губитак текуће године	125	4.19	0	-3.841.311	0,00%
Дугорочна резервисања (127 до 134)	126	4.20	1.543.870	1.486.800	103,84%
Дугорочне обавезе (137 до 144)	136	4.21	25.728	46.155	55,74%
Краткорочни кредити	149	4.22	0	600.000	0,00%
Добављачи	162	4.23	603.053	1.657.518	36,38%
Обавезе по основу штета и уговорених износа	155	4.24	0	403.024	0,00%
Обавезе по основу удјела у штетама и уговореним износима из саосигурања	157	4.24	0	0	0,00%
Обавезе по премијама реосигурања неживотних осигурања	158	4.25	179.866	427.342	42,09%
Обавезе за зараде, порезе, доприносе и друге обавезе	160+163	4.26	536.233	1.295.900	41,38%
Обавезе за порез из резултата	164	4.26	772	237.996	0,32%
Друга пасивна временска разграничења	173	4.27	1.263.916	1.382.926	91,39%
Резервисања за преносне премије неживотно, и животно осигурање, саосигурање и реосигурање	167+168+169	4.28	10.097.126	8.486.982	118,97%
Резервисања за штете неживотног и животног осигурања, реосигурање и саосигурање	170+171+172	4.29	5.945.308	5.853.580	101,57%
Ванбилансна пасива	175		1.035.836	0	0,00%
УКУПНО ПАСИВА			35.833.554	30.647.245	116,92%

Друштво за осигурање“ ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д. , БАЊА ЛУКА

НАПОМЕНЕ

31. децембар 2015. године

Напомене на сљедећим странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За период који се завршава 31.12.2015. године

Опис	Аоп	31.12.2015.	31.12.2014.	Индекс
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ				
I. Приливи готовине из пословних активно (502 до 505)	501	21.221.096	16.035.036	132,34%
1. Приливи од премије осигурања, саосиг и примљени аванси	502	19.598.847	15.054.949	130,18%
2. Приливи од премије реосигурања и ретроцесије	503	0	11.307	0,00%
3. Приливи од учешћа у накнади штета	504	479.989	102.048	470,36%
4. Остали приливи из пословних активности	505	1.142.260	866.732	131,79%
II. Одливи готовине из пословних активности (507 до 514)	506	21.938.147	18.827.298	116,52%
1. Одливи по основу накнаде штета из осигурања и удјела у штетама из саосигурања и дати аванси	507	7.239.632	6.087.266	118,93%
3. Одливи по основу премија саосигурања, реосигурања и	509	1.101.606	983.785	111,98%
4. Одливи по основу исплата зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	510	5.071.843	5.161.306	98,27%
5. Одливи по основу трошкова спровођења осигурања	511	5.655.912	4.898.494	115,46%
6. Одливи по основу плаћених камата	512	92.199	93.238	98,89%
7. Одливи по основу пореза на добит	513	73.607	236.808	31,08%
8. Остали одливи из пословних активности	514	2.703.348	1.366.401	197,84%
III. Нето прилив готовине из пословних активности (501-506)	515	0	0	0,00%
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (506-501)	516	717.051	2.792.262	25,68%
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА				
I. Приливи готовине из инвестирања (518 до 523)	517	6.403.834	3.168.230	202,13%
1. Приливи по основу краткорочних финансијских пласмана	518	5.618.458	0	0,00%
4. Приливи по основу камата	521	333.385	503.487	66,22%
6. Приливи по основу осталих дугорочних фина. пласм.	523	451.991	2.664.743	16,96%
II. Одливи готовине из инвестирања (525 до 528)	524	10.707.994	2.101.695	509,49%
1. Одливи по основу краткорочних финансијс. пласмана	525	8.578.014	0	0,00%
3. Одливи по основу куповине нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина	527	453.353	1.528.650	29,66%
4. Одливи по основу осталих дугорочних фина. пласма.	528	1.676.627	573.045	292,58%
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (517-524)	529	0	1.066.535	0,00%
IV. Нето прилив готовине из активности инвестирања (524 - 524)	530	4.304.160	0	0,00%
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА				
I. Прилив готовине из финансирања (532 до 535)	531	6.132.881	130.000	4717,60%
1. Приливи по основу повећања основног капитала	532	5.867.373	0	0,00%
3. Прилив по основу краткорочних кредита	534	0	130.000	0,00%
4. Приливи по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	535	265.508	0	
II. Одливи готовине из финансирања (537 до 542)	536	711.255	203.770	349,05%
2. Одливи по основу дугорочних кредита	538	20.427	23.411	87,25%
3. Одливи по основу краткорочних кредита	539	600.000	180.359	332,67%
6. Одливи по основу осталих дугорочних и краткорочних обавеза	542	90.828	0	0,00%
III. Нето прилив готовине из финансирања (531-536)	543	5.421.626	0	0,00%
IV. Нето одлив готовине из финансирања (536-531)	544	0	73.770	0,00%
Г. УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (501+517+531)	545	33.757.811	19.333.266	174,61%
Д. УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (506+524+536)	546	33.357.396	21.132.763	157,85%
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (545-546)	547	400.415	0	0,00%
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (546-545)	548	0	1.799.497	0,00%
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	549	114.754	1.914.251	5,99%
З. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	552	515.169	114.754	448,93%

Друштво за осигурање“ ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д. , БАЊА ЛУКА

НАПОМЕНЕ

31. децембар 2015. године

Напомене на сљедећим странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА У КАПИТАЛУ

За период који се завршава 31.12.2015. године

Опис	Ао п	Акционарски капитал и други облици основног капитала	Ревалоризацион е резерве	Пренесене резерве (курсне разлике)	Остале резерве (емисиона премија, законске и статутарне резерве)	Акумулисани нераспоредени добитак / непокривени губитак	УКУПНО
Стање на дан 31.12.2013.год.	901	12.725.500	607.628	31.090	163.746	48.492	13.576.456
Ефекти промјена у рачунов. полит.	902						0
Ефекти исправке основних грешака	903						
Поново исказано стање на дан 31.12. 2013. /01.01.2014. год	904	12.725.500	607.628	31.090	163.746	48.492	13.576.456
Ефекти ревалоризације материјалних и немат. Средстава	905		104.693		48.492	-48.492	104.693
Ефекти ревалоризације дугорочних финансијских пласмана	906			126.515			126.515
Нето добитак / губитак периода исказан у билансу успјеха	909					-5.038.642	-5.038.642
Расподјела добити	910						
Емисија акционарског капитала и други видови повећања или смањење основног капитала	911						
Стање на дан 31.12.2014.год.	912	12.725.500	712.321	157.605	212.238	-5.038.642	8.769.022
Ефекти промјена у рачунов. полит.	913						
Ефекти исправке основних грешака	914						
Стање на дан 31.12.2014.год. / 01.01.2015	915	12.725.500	712.321	157.605	212.238	-5.038.642	8.769.022
Ефекти ревалоризације материјалних и нематеријалних средстава	916	1.320.896	-372.518		1.108.658	212.238	2.269.274
Ефекти ревалоризације дугорочних финансијских пласмана	917			329.578			329.578
Курсне разлике настале превођењем трансакција у страној валути	918						
Остали нето добици / губици периода који нису исказани у билансу успјеха	919						
Нето добитак / губитак периода исказан у билансу успјеха	920					8.390	8.390
Покриће губитка	921	-4826.404				4.826.404	0
Емисија акционарског капитала и други видови повећања или смањење основног капитала	922	7.302.909			-4.077.327		3.225.582
Стање на дан 31.12.2015.год.	923	16.522.901	339.803	487.183	-2.756.431	8.390	14.601.846

Напомене на сљедећим странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ

31. децембар 2015. године

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Дионичко друштво за осигурање "Косиг Дунав осигурање" а.д., Бања Лука (у даљем тексту Акционарско друштво за осигурање "Косиг Дунав осигурање" Бања Лука (у даљем тексту "Друштво") основано је као дионичко друштво за обављање послова осигурања имовине и лица "Косиг" д.д. Бања Лука 18. децембра 1991. године.

На основу Рјешења Министарства финансија Републике Српске о издавању дозволе за рад број 04-3597/08 од 05. јуна 2002. године о организовању Друштва, у складу са Законом о осигурању имовине и лица, Друштво мијења назив у Акционарско друштво за осигурање "Косиг Дунав осигурање" Бања Лука. Промјена назива Друштва уписана је у регистар Основног суда Рјешењем број У/І-1603/2002 од 07. октобра 2002. године.

На сједници скупштине акционара Косиг Дунав осигурања од 11.06.2010. године изгласана је одлука о измјени назива Друштва „КОСИГ ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д. Нови назив Друштва је Акционарско друштво за осигурање "ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ" Бања Лука, односно у скраћеној верзији "ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ" а.д. Бања Лука.

Промјена назива Друштва уписана је у регистар Основног суда Рјешењем број 071-0-Рег-10-000996 дана 23.07.2010. године.

У току 2010. године „Дунав осигурање“ а.д. Бања Лука основало је Друштво са ограниченом одговорношћу, као повезано правно лице „Дунав ауто“ д.о.о. , а на основу одлуке број 1526/2010. године од дана 10.08.2010. године. „Дунав ауто“ д.о.о. спада у њмлађег члана Дунав групације. Оснивање Друштва „Дунав ауто“ д.о.о. уписано је у регистар Основног суда Решењем број 057-0-Рег-10-001293 дана 18.08.2010. године у Бања Луци.

Дјелатност Друштва је осигурање имовине и лица и остали послови осигурања за које је Друштво добило сагласнос Агенције за осигурање Републике Српске. Такође.

Друштво своју унутрашњу организацију прилагођава потребама развоја своје дјелатности, у складу са утврђеном пословном политиком.

Послови из дјелатности Друштва обављају се у огранцима – дирекција и у главним филијалама, као и територијалним организационим дијеловима Друштва.

У дирекцији се обављају послови осигурања, организује се контролише и кординира процес рада у области осигурања (за индивидуалне кориснике и самосталне предузетнике, за мала, велика и средња предузећа), животно осигурање, заједнички послови у осигурању, маркетинг, накнада штета, финансијски послови, правни послови, људски ресурси и општи послови, ИТ, интерна ревизија и актуарски послови.

Друштво послује на цијелој територији Републике Српске и Федерације Босне и Херцеговине. Највећи акционар и већински власник је Компанија „Дунав осигурање“ а.д.о. Београд

Чланови Управног одбора Друштва на дан 31.12.2015. године су:

1. Мр Мирко Петровић предсједник;
2. Радица Рубежић, члан;
3. Тања Јовишић, члан;
4. Ана Ћетковић, члан;
5. Стево Аничич, члан;
6. Драган Бојић, члан;
7. Звонко Зиндовић, члан;

Чланови Одбора за ревизију Друштва на дан 31.12.2015. године су:

1. Драгица Јанковић,
2. Владанка Вучељић,
3. Момчило Драгић,

Директор Друштва на дан 31.12.2015. године је генерални директор Стево Аничич дипл. правник

НАПОМЕНЕ

31. децембар 2015. године

Актуари на дан 31.12.2015. године су:

- Актуар Друштва за неживот је мр Владимир Николић из Бијељине, број лиценце: 05-526-6/09 од 15/08/2006
- Актуар Друштва за живот је мр Саша Мичић из Бијељине, број лиценце: 04-352-2/06 од 06/10/2006

На дан 31. децембар 2015. године, Друштво је обављало послове осигурања преко Дирекције у Бањој Луци и 7 филијала (Бања Лука, Добој, Требиње, Приједор, Сарајево, Бијељина од 11.06.2015. године и Пале од 16.10.2015. године).

На дан 31. децембар 2015. године Друштво има 241 запослена радника, док је на дан 31. децембар 2014. године било 200 радника.

Квалификациона структура запослених на дан 31. децембар 2015 и 2014. године приказана је у наредној табели:

<i>Квалификација</i>	<i>31.децембар 2015.</i>	<i>31. децембар 2014.</i>
<i>НС</i>	<i>1</i>	<i>0</i>
<i>КВ</i>	<i>23</i>	<i>13</i>
<i>ССС</i>	<i>120</i>	<i>87</i>
<i>ВКВ</i>	<i>2</i>	<i>2</i>
<i>ВШС</i>	<i>18</i>	<i>17</i>
<i>ВСС</i>	<i>74</i>	<i>78</i>
<i>МР</i>	<i>3</i>	<i>2</i>
<i>ДР</i>	<i>0</i>	<i>1</i>
<i>Укупно</i>	<i>241</i>	<i>200</i>

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРИКАЗИВАЊЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

На основу одредби Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске (“Службени гласник РС”, број 67/05), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да, у потпуности, примјењују Међународне рачуноводствене стандарде (МРС), односно Међународне стандарде финансијског извјештавања (МСФИ), који су били у примјени на дан 31. децембар 2005. године, Међународне стандарде ревизије (МСР), Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа (IFAC), на финансијске извјештаје за периоде који почињу 1. јануара 2006. године или касније.

Имајући у виду захтеве локалних прописа Републике Српске и разлике са захтевима МРС и МСФИ, руководство Друштва не изражава експлицитну и безрезервну изјаву о усаглашености приложених финансијских извјештаја са МРС и МСФИ, који се примјењују на периоде приказане у приложеним финансијским извјештајима. Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјално значајне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Српске од МСФИ и МРС могу имати на реалност и објективност финансијских извјештаја Друштва, приложени се у потпуности не могу третирати као финансијски извјештаји састављени у сагласности са МСФИ и МРС. Друштво је дакле у састављању ових финансијских извјештаја примењивало рачуноводствене политике које су засноване на важећим рачуноводственим прописима, прописима за област осигурања и пореским прописима Републике Српске.

Главне разлике и проблеми у вези са пуном применом МРС и МСФИ се могу сумирати у следећем:

- У Републици Српској не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност код промета финансијским инструментима нити су често званичне тржишне информације расположиве. Стога, поштено (фер) вредност често није могуће поуздано утврдити у условима непостојања активног тржишта, како то захтјевају МРС 32 “Финансијски инструменти: Објелодањавање и приказивање” и МРС 39 “Финансијски инструменти: Признавање и мјерење”.
- Финансијски извјештаји Друштва су приказани у формату прописаним новим Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја (“Службени гласник РС”, број 97/09) који преузима законом дефинисан потпун скуп финансијских извјештаја који одступа од оног дефинисаног у МРС 1 “Приказивање финансијских извјештаја”, а уз то у појединим дијеловима, одступа и од начина приказивања одређених билансних позиција предвиђених наведеним стандардом.
- Резервација за штете се обрачунава и евидентира у складу са важећим прописима из области осигурања Републике Српске који нису у пуној сагласности са захтевима МРС и МСФИ.

Износи у финансијским извјештајима су изражени у Конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну валуту у Републици Српској. Централна банка Босне и Херцеговине („ЦББиХ“) проводи политику курса на принципу „currency board-a“ према којем је КМ везана за ЕУР у односу 1:1,95583.

Финансијски извјештаји су састављени за период који се завршава на дан 31.12.2015.године. Упоредне податке представљају финансијски извјештаји, за период који се завршио 31.12.2014. године.

Током израде финансијских извјештаја за период који се завршава на дан 31.12.2015. године извршена су одређене измјене у класификацији појединих билансних позиција ради јасније презентације упоредних података у складу са новим Правилником о садржини и форми образаца финансијских извјештаја (“Службени гласник РС”, број 97/09) и новим Правилником о примјени контног оквира за друштва за осигурање (“Службени гласник РС”, број 97/09).

Такође, 8. априла 2009. године, Народна скупштина Републике Српске усвојила је нови Закон о рачуноводству и ревизији Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 36/09), који се примјењује од 1. јануара 2010. године.

Коришћење процјењивања

Презентација финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим стандардима и прописима који се примењују у Републици Српској захтева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентовање вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процјењених износа.

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Приходи од премија и преносне премије

Приходи од премије осигурања представљају фактурисане износе премије у текућем обрачунском периоду, увећане за преносне премије на почетку године и умањене за преносне премије, обрачунате на крају обрачунског периода. Приходи од премије осигурања се уносе у укупан приход у складу са роковима и периодима покривања ризика из одговарајућих уговора о осигурању.

Висина премије утврђена је тарифом премије према врсти осигурања. Тарифну политику усвојио је Управни одбор Друштва.

Премија се састоји од функционалне премије и режијског додатка. Функционалну премију чине техничка премија (за сва осигурања) и допринос за превентиву. Режијски додаток користи се за покриће трошкова спровођења осигурања.

Преносна премија (резерва за незарађене премије) се обезбјеђује да би се обухватили дијелови фактурисаних премија, који се односе на приходе наредних обрачунских периода.

Провизије и други одговарајући трошкови које се односе на преносне премије се разграничавају терете укупан приход у наредном периоду.

3.2. Приходи по основу камата

Приходи по основу камата односно финансијски приходи се највећим дјелом односе на пласмане депоноване у банци за покриће 50% гарантног фонда и техничке резерве и камате по обвезницама, а евидентирају у обрачунском периоду у коме су настали.

У оквиру осталих прихода исказују се добици по основу продаје некретнина опреме (основних средстава) и нематеријалних улагања, продаје ХОВ, наплаћена отписана потраживања и други.

3.3. Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете

Резервисања средстава за настале пријављене, а неликвидиране штете врше се на основу процјене износа сваке појединачне штете, осим за штете за које, на основу расположиве документације, није могуће извршити такву процјену, а за које се резервација средстава врши на основу просјечне исплаћене штете у врсти осигурања којој та штета припада. Просјечни износ исплаћене штете израчунава се тако што се укупни износ исплаћених штета подјели са бројем тих штета. Штете у спору резервишу се у износу за који се очекује да би могао бити утврђен од стране суда.

Резерве за штете из уговора о осигурању одговорности које се исплаћују у облику ренте, обрачунавају се актуарским методама у капитализованим износима (садашња вриједност будућих рентних исплата). Резерва се утврђује за сваку рентну штету посебно и при томе се користе таблице смртности и дисконтује се стопом која није већа од 5% годишње, те се узима у обзир очекивано повећање износа ренте.

Резервисања за индиректне трошкове обраде штета износе 0,5% од збира резерви за пријављене штете и резерве за настале непријављене штете.

3.4. Резервисања за настале а непријављене штете

Резервисања за настале непријављене штете утврђује се на основу статистичких података за настале непријављене штете, података о пријављеним штетама и технологије обраде штета, као и осталих расположивих података. Друштво резерве за настале непријављене штете утврђује методом очекиване квоте штета и то на основу података о рјешеним и резервисаним насталим пријављеним, а нерјешеним штетама не укључујући рентне штете и методом Chain Ladder (метода уланчаних гјествица).

За обрачунавање резерви за настале непријављене штете по методи Chain Ladder (метода уланчаних гјествица), користи се троугао развоја штета који се формира на основу података о развоју штета према критеријуму године настанка и године плаћања штета на основу којих се добијају кумулативни подаци о исплаћеним штетама по развојним годинама за сваку годину настанка. На основу тих података израчунавају се коефицијенти пораста плаћања штета по годинама настанка и просјечни коефицијенти пораста плаћања штета за сваку развојну годину. Просјечни коефицијенти пораста плаћања штета представљају аритметичку средину коефицијента пораста плаћања штета по развојним годинама. Резерве за настале непријављене штете добијемо када укупан износ резерви умањимо за утврђену резерву по основу насталих пријављених, а нерјешених штета.

3.5. Математичка резерва осигурања живота

Резервисање средстава по основу обавеза по премијама осигурања живота се обезбјеђује у складу са важећим прописима за организације из области осигурања и реосигурања. Резерва се обрачунава примјеном начела математике осигурања живота по нето проспективној методи.

Математичка резерва је техничка резерва Друштва намјењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања, ако су осигураници прихватили да учествују у ризику депоновања и улагања средстава техничких резерви.

3.6. Трошкови текућег одржавања и оправки

Трошкови текућег одржавања и оправки основних средстава и нематеријалних улагања исказани су у билансу успјеха у стварно насталом износу.

3.7. Прерачунавање девизних износа

Пословне промјене настале у иностраној валути су прерачунате у конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на дан пословне промјене.

Монетарна средства и обавезе исказане у иностраној валути на дан биланса стања, прерачунати су у конвертибилне марке по званичном курсу који је важио на тај дан.

Нето позитивне или негативне курсне разлике настале приликом пословних трансакција у иностраној валути и приликом прерачуна монетарних позиција биланса стања исказаних у иностраној валути књижене су у корист или на терет биланса успјеха, као добици или губици по основу курсних разлика.

3.8. Нематеријална улагања

Нематеријална улагања су одредива немонетарна средства без физичког садржаја која служе за пружање услуга, за изнајмљивање другим лицима или се користе у административне сврхе. Као нематеријална улагања признају се и подлијежу амортизацији нематеријална улагања која испуњавају услове прописане МРС 38-Нематеријална улагања, имају корисни вијек трајања дужи од годину дана и појединачна набавна цијена у вријеме набавке улагања већа од просјечне бруто зараде по запосленом у Републици Српској, према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике. Уколико нематеријално улагање не испуњава услове из претходног става овог члана, признаје се на терет расхода периода у којем је настало.

Нематеријална дугорочна средства се разврставају:

- дугорочно одложени трошкови развоја,
- улагања у софтвер,
- улози у лиценце, концесије, патенте, робне марке и трговачка права,

- улози у права вишегодишње употребе програмских рјешења,
- гоодвил (добро име),
- друге дугорочно одложене позиције (нематеријална улагања представљају улагања Друштва по основу уговора са правним лицима о пословно – техничкој сарадњи. Предмет уговора су заједничка улагања у модернизацију и изградњу грађевинских објеката, или набавка опреме. Уговори се потписују на период од 5 до 10 година, у коме се улагања амортизују.).

Друштво признаје или вреднује нематеријална дугорочна средства у складу са МРС 38- Нематеријална средства и МРС 36- Импаритет (обезвјеђење).

Нематеријална дугорочна средства се првобитно признају по набавној вриједности. Трошкови које је могуће приписати прибављањем нематеријалног средства повећавају његову набавну вриједност (трошкове набавке и све трошкове до активирања нематеријалног дугорочног средства).

Набавна вриједност нематеријалног дугорочног средства, прибављеног у размјени за друго средство се мјери по фер вриједности.

За признавање појединачног средства као и неопредметног дугорочног средства морају бити испуњена два услова и то:

- увјерење да ће будуће користи повезане са средством долазити у Друштво и
- могућност да се његова набавна вриједност примјерено измјери.

Накнадно мјерење нематеријалног средства се у трошкове преноси амортизацијом.

Амортизација нематеријалних средстава се обрачунава линеарном методом.

Стопе амортизације су одређене тако да је вриједност нематеријалног средства распоређена у трошкове у оцијењеном периоду његове користи.

Друштво употребљава слиједеће амортизационе стопе нематеријалних дугорочних улагања:

софтвер	5%-10%
друга нематеријална дугорочна средства	10% -35%

Период и метод обрачуна амортизације прегледа се по истеку сваке пословне године. Уколико се очекивани период корисности нематеријалног дугорочног средства значајно разликује од првобитне цијене, период амортизације се адекватно мијења. Уколико се очекивани ефекат користи мијења, такође се мијења и метод амортизације.

Почетак обрачуна амортизације нематеријалних дугорочних средстава је дан када је средство расположиво за употребу.

Нематеријална дугорочна средства се морају поново вредновати уколико њихова књиговодствена вриједност прелази њихову надокнадиву вриједност.

Као надокнадива вриједност се узима фер вриједност приликом употребе која садржи оцијену прихода и расхода који произилазе из будућих коришћења средстава, те употребе одговарајуће дисконтне стопе приликом прилива новчаних средстава.

Обезвјеђење нематеријалних дугорочних средстава у односу на надокнадиву вриједност исказује се у оквиру расхода насталих накнадним вредновањем.

Уколико је књиговодствена вриједност нематеријалних дугорочних средстава нижа од надокнадиве вриједности, не врши се поновно вредновање.

Нематеријална дугорочна средства се у правилу накнадно не вреднују због накнадног повећања вриједности (након већ спроведеног књижења).

При отуђивању нематеријалног дугорочног средства, разлика између књиговодствене и фер продајне вриједности признаје се као пословни приходи или расходи.

3.9. Основна средства (некретнине, потројења и опрема)

Као некретнине, потројења и опрема признају се и подлијежу амортизацији као материјална средства која испуњавају услове за признавање према МРС 16 - некретнине, постројења и опрема, чији је корисни вијек трајања дужи од годину дана и појединачна набавна вриједност у вријеме набавке средстава већа од просјечне бруто зараде по запосленом у Републици, према посљедњем објављеном податку Републичког органа надлежног за послове статистике.

Основна средства обухватају:

- земљиште,
- грађевинске објекте,
- опрема оспособљена за употребу,
- основна средства у припреми (у градњи и изради) и припадајући резервни дијелови,

Признавање и вредновање основних средстава врши се у складу са МРС 16-Некретнине, постројења и опрема и МРС 36- Импаритет.

Основна средства се почетно признају по набавној вриједности. Након почетног признавања, некретнине се вреднују методом ревалоризације, тако да књиговодствена вредност на дан билансирања одговара фер вредности некретнина на тај дан умањеној за акумулирани трошак амортизације и акумулирани трошак обезвређења. Некретнине су процењене на дан 31. децембар 2015. године од стране независног проценитеља, односно ревизорске куће по тржишној вредности.

Остала основна средства се вреднују методом набавне вредности (трошкова метода) тако да књиговодствена вредност на дан билансирања одговара набавној вредности умањеној за акумулирани трошак амортизације и акумулирани трошак обезвређења.

Набавна вриједност поред набавне цијене и свих давања, односно непосредних трошкова набавке, обухвата и трошкове за прибављање средстава, курсне разлике повезане за набавку (уколико је набавке у иностраној валути) као и све издатке до његове оспособљености за употребу.

Набавна вриједност прибављених основних средстава на бази финансијског зајма (лизинга) је једнака фер вриједности или садашњој вриједности минималних плаћања за закуп, ако је она нижа.

Набавна вриједност материјалних основних средстава, прибављена у размјени за друго средство се мјери по поштеној вриједности.

3.10. Амортизација основних средстава

Амортизација основних средстава се обрачунава по методи корисног вијека трајања. Стопе амортизације су одређене тако да је вриједност основних средстава распоређена у трошкове у процијењеном периоду њихове корисности. У оквиру пословне године амортизација се обрачунава мјесечно употребом пропорционалне амортизационе стопе.

Амортизација се обрачунава појединачно за свако основно средство.

Друштво употребљава слиједеће амортизационе стопе:

Главне групе основних средстава	Корисни вијек (година)	Стопа (%)
Компјутери	4	25%
Канцеларијски намјештај	8	12,50%
Расхладни уређаји	6	16,50%
Аутомобили	6 год. и 5 мј.	15,50%
Уређаји за мјерење	5	20%
Грађевински објекти	76	1,30%

Земљиште, умјетничке слике и друге трајне вриједности се не амортизују. Основна средства се амортизују даном стављања у употребу, према МРС 16 - параграф 55. Обрачун амортизације не престаје када се средство не користи или када се не користи активно, осим ако је оно у потпуности амортизовано. На основна средства која су у цјелости отписана не обрачунава се амортизација. Трошак амортизације се евидентира у билансу успјеха.

Уколико је дошло до повећања вриједности основног средства накнадним улагањем, амортизација се обрачунава на увећану вриједност средства.

3.11. Инвестиционе некретнине

Инвестиционе некретнине Друштва су некретнине (земљишта или зграде – или делови зграда – или и једно и друго), које Друштво као власник држи ради остваривања зараде од издавања некретнине или ради увећања вриједности капитала или ради и једног и другог, а не ради употребе за пружање услуга или за потребе административног пословања или продаје у оквиру редовног пословања.

Инвестиционе некретнине су процењене на дан 31. децембар 2015. године од стране независног проценитеља, односно ревизорске куће по тржишној вредности.

Вредновање инвестиционих некретнина након почетног признавања врши се по методу поштене (фер) вриједности, примјеном основног поступка предвиђеног МРС 40 – инвестиционе некретнине Повећање фер тржишне вредности се исказује у оквиру прихода, а смањење у оквиру расхода периода. У складу са тим, не обрачунава се амортизација инвестиционих некретнина, односно ревалоризација или обезвређење у складу са МРС 36

Накнадни издаци који се односе на већ признату инвестициону некретнину приписују се исказаном износу те инвестиционе некретнине ако је вјероватно да ће прилив будућих економских користи да буде већи од првобитно процјењене стопе приноса те инвестиционе некретнине. Сви остали накнадно настали издаци признају се као расход у периоду у којем су настали.

3.12. Обезвређење вриједности нематеријалних улагања и основних средстава

На дан биланса стања, руководство Друштва анализира вриједности нематеријалних улагања и основних средстава приказане у финансијским извјештајима. Уколико постоји индикација да за неко нематеријално улагање, односно основно средство, постоји обезвређење, надокнадиви износ те имовине се процјењује како би се утврдио износ обезвређења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности. Обезвређење се признаје као трошак текућег периода и евидентира у оквиру осталих пословних расхода.

Ако се касније поништи обезвређење, вриједност средства приказана у финансијским извјештајима се повећава до промијењене процјене надокнадивог износа, али тако да повећана вриједност приказана у финансијским извјештајима не прелази износ који би био приказан да се у протеклим годинама није рачунало обезвређење.

Поништење обезвређења се рачуна као приход текућег периода уколико средство није приказано у финансијским извјештајима по ревалоризованој вриједности, када се поништење обезвређења третира као повећање ревалоризационе резерве.

3.13. Финансијски пласмани (инструменти / средства)

За потребе мерења финансијског средства након почетног признавања, финансијска средства се класификују у четири категорије:

- (а) финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха;
- (б) улагања која се држе до доспећа;
- (в) потраживања и дати кредити;
- (г) финансијска средства која су расположива за продају.

Све финансијске пласмане који се држе до једне године Друштво класификује као краткорочне, док оне пласмане који се држе у периоду дужем од једне године Друштво класификује као дугорочне.

Редовна куповина и продаја финансијских средстава се признаје на датум трговања - датум када се Друштво обавезало да ће купити или продати финансијско средство. Финансијска средства се иницијално признају по фер вриједности увећаној за трансакционе трошкове за сва финансијска средства која се не исказују по фер вредности чији се ефекти промјена у фер вриједности исказују у билансу успјеха. Зајмови и потраживања и улагања која се држе до доспећа се исказују по амортизованој вриједности коришћењем методе ефективне каматне стопе.

➤ Метода ефективне каматне стопе

Метода ефективне каматне стопе је метода израчунавања амортизоване вриједности финансијске имовине и расподјеле прихода и расхода од камата током одређеног периода. Ефективна каматна стопа је каматна стопа која тачно дисконтује будуће новчане исплате и примања кроз очекивани вијек трајања финансијског инструмента, или гдје је то могуће, краћег периода на нето књиговодствену вриједност финансијског средства или финансијске обавезе. Приходи се признају на бази ефективне каматне стопе за дужничке инструменте, изузев за оне који су исказани по фер вриједности кроз биланс успјеха.

➤ Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха су:

а) финансијска средства која задовољавају било који од следећих услова:

- стечена са циљем продаје и/или поновне куповине у блиској будућности;
- представљају део портфолија финансијских средстава, којима се управља заједно и за које постоји доказ да су финансијска средства за краткорочно остварење добити; или
- деривати, осим ако су означени као и представљају део ефективног хеџинг инструмента.

б) после почетног признања назначена од стране ентитета по фер вредности кроз биланс успеха.

Финансијска средства намењена трговању се иницијално вреднују по фер вредности. Фер вредност код овог типа финансијских средстава не укључује трансакционе трошкове који се могу директно приписати куповини/стицању/издавању финансијског средства. Ови трошкови се у целости евидентирају на терет биланса успеха у тренутку куповине/стицања/издавања.

Фер вредност финансијског инструмента приликом иницијалног признавања је уобичајено трансакциона цена.

Накнадно мерење финансијских средстава намењених трговању се врши по фер вредности. Фер вредност се одређују на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства. Промјене фер вредности финансијских средстава намењених трговању обухватају се у корист/на терет биланса успеха периода у коме су настале.

➤ ***Хартије од вредности које се држе до доспећа***

Улагања у хартије од вредности које се држе до доспећа се вреднују по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе. Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за било који отпис услед обезвређења или ненаплативости.

Ефективна каматна стопа (ефективни принос) је стопа по којој се дисконтује очекивани ток будућих готовинских плаћања до доспећа.

Приходи настали у периоду држања хартија од вредности у портфолију Друштва се приказују као приходи од камата. Све куповине и продаје хартија од вредности се рачуноводствено евидентирају у моменту трансакције.

➤ ***Потраживања и дати кредити***

Сва потраживања се вреднују по набавној вредности уз одузимање за исправку вредности по основу обезвређења вредности или ненаплативости.

Дати кредити – зајмови се вреднују по амортизованој вредности, коришћењем метода ефективне каматне стопе умањени за процијењено умањење вриједности.

Амортизована вредност је набавна вредност умањена за отплате главнице, коригована за сваку разлику између набавне вредности и износа доспећа и умањена за било који отпис услед обезвређења или ненаплативости.

Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје признавање прихода од камата не би било материјално значајно.

➤ ***Хартије од вредности расположиве за продају***

Финансијска имовина расположива за продају обухвата све инструменте који нису класификовани у претходне групе финансијских инструмената.

Почетно мерење финансијских средстава која су расположива за продају врши се по набавној вредности увећаној за трансакционе трошкове који се директно могу приписати њиховој куповини/стицању/издавању.

Накнадно мерење финансијских средстава која су расположива за продају се врши по фер вредности. Фер вредност се одређују на активном тржишту (берзи) и представља понуђену цену берзе на дан вредновања финансијског средства или у случају одсуства активног тржишта, на основу најбоље процене компаније о износу фер вредности наведених улагања коришћењем метода дисконтовања новчаних токова или ослањањем на мишљење независног експерта.

Добици и губици од усклађивања вредности признају се у корист, односно на терет ревалоризационих резерви у оквиру капитала кроз биланс стања, односно у корист нереализованог добитка по основу фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају, односно у корист нереализованог губитка по основу фер вриједности хартија од вриједности расположивих за продају.

3.14. Потраживања за премије

Потраживања за премије обухватају потраживања за премију и учешћа у накнадама штета у земљи и иностранству.

Исправка вредности потраживања из пословања врши се у складу са Правилником Агенције за осигурање РС о начину процењивања билансних и ванбилансних позиција друштва за осигурање и Правилником којег је на основу поменутог донијело Друштво.

Сва потраживања се разврставају према слиједећим критеријима:

А - Прва категорија (од 5% до 10%):

- потраживања од дужника чија је финансијска способност задовољавајућа по свим критеријумима,
- потраживања од дужника који своје обавезе измирује благовремено, а изузетно с доцњом до три мјесеца;

Б - Друга категорија(од 25% до 50%):

- потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа, али се не очекује њено погоршање, осим потраживања од несолвентног и неликвидног дужника,
- потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до пет, а изузетно с доцњом до шест мјесеци;

Ц - Трећа категорија (од 50% до 75%):

- потраживања од дужника чија финансијска способност није задовољавајућа посебно ако се узме у обзир критеријум солвентности или ликвидности,
- потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом до седам, а изузетно с доцњом до девет мјесеци;

Д - Четврта категорија (100%):

- потраживања од дужника у стечају или од дужника за кога се основано може очекивати да ће над њим бити отворен стечај,
- потраживања од дужника који своје обавезе измирује с доцњом од преко девет мјесеци,
- потраживања од дужника који обавезе по основу премије неживотног осигурања не плаћа послје истека периода осигурања, а ако је тај период дужи од једне године, не плаћа их послје истека годину дана од започињања периода осигурања за ту годину,

Ненаплатива премија и потраживања се отписују након што су исцрпљене све могућности за наплату. Износ отписаних потраживања се приказује у билансу успјеха као расход уколико већ нису била на исправци вриједности. Већина потраживања по том основу имају већ формиране исправке вриједности.

Сва накнадно наплаћена потраживања књиже се као приход од наплаћених отписаних потраживања у билансу успјеха и прилив новчаних средстава у билансу стања.

Уколико и поред свих предузетих активности (судских, вансудских и сл.) потраживања не могу да се наплате, врши се њихово трајно искњижавање из биланса у складу са посебним одлукама и политикама Друштва.

3.15. Готовински еквиваленти и готовина

Под готовином и готовинским еквивалентима се подразумевају новчана средства у конвертибилним маркама и страном валути, средства на „км“ и девизним рачунима код пословних банака.

Готовински еквиваленти и готовина укључују готовину у благајни, депозите код комерцијалних банака, као и ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

Готовина и готовински еквиваленти у страном валути се процењују применом средњем курсу стране валуте на дан биланса. Обрачунате курсне разлике по овом основу књиже се на терет финансијских прихода или финансијских расхода.

3.16. Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, осим имовине исказане по фер вриједности кроз биланс успјеха, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум биланса стања. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да су, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције измјењени. За акције које не котирају на берзи а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника,
- пропуст или делинквенција у отплати камате или главнице,
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

3.17. Престанак признавања финансијске имовине

Друштво ће престати признавати финансијску имовину само када уговорна права на новчане токове од финансијске имовине истекну или ако пренесе финансијску имовину, па самим тим и све ризике и награде од власништва средства на други субјект.

Ако Друштво не пренесе нити задржи суштински све ризике и поврате од власништва и задржи контролу над финансијском имовином, Друштво наставља да признаје финансијску имовину.

3.18. Финансијске обавезе

Финансијске обавезе обухватају краткорочне обавезе из пословања и остале обавезе. Након почетног признавања финансијске обавезе се иницијално признају у износу примљених средстава. Након почетног признавања финансијске обавезе се мјере у износу по коме је обавеза почетно призната умањена за отплате, увећана за износе капитализованих камата и умањена за било који отпис. Финансијске обавезе су исказане по амортизованој вриједности коришћењем ефективне каматне стопе. Обавезе по основу камата на финансијске обавезе се евидентирају на терет финансијских расхода у периоду на који сње односе и приказују у оквиру осталих краткорочних обавеза. Финансијска обавеза престаје да се признаје када Друштво испуни обавезу или када је обавеза плаћања предвиђена уговором укинута или истекла.

3.19. Издвојена средства за превентиву

Издвојена средства за превентиву образују се издвајањем у висини од 1,5 % осталих осигурања. Издвојена средства за превентиву се могу користити за потребе превентиве у складу са интерним актом и прописима за превентиву као и европским стандардима донијетим од Европског комитета осигурања.

3.20. Порези и доприноси

➤ Порез на добитак – текући

Порез на добитак представља износ који се обрачунава и плаћа у складу са Законом о порезу на добит („Службени гласник Републике Српске“ број 91/06), а који се примјењује од 01. јануара 2007. године. Коначан порез на добитак се плаћа по званичној стопи пореза на добитак у висини од 10% од износа добитка утврђеног пореском пријавом. Опорезиви добитак приказан у пореској пријави укључује добитак, приказан у званичном билансу успјеха, коригован за разлике дефинисане Законом о порезу на добит Републике Српске. Ове корекције се, углавном, односе на искључивање трошкова који се не признају.

Порески прописи Републике Српске предвиђају могућност да се порески губици из текућег периода могу користити као умањење пореске основице у будућим периодима. Међутим губици из текућег периода могу се користити за умањење пореске основице будућих обрачунских периода, али не дуже од 5 година.

➤ **Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе**

Одложена пореска средства и одложене пореске обавезе се обрачунавају за привремене разлике произашле из разлике између пореске основе средстава и обавеза исказаних у билансу стања и њихове књиговодствене вредности. Важеће пореске стопе на дан биланса стања или пореске стопе које су након тог дана ступиле на снагу, користе се за утврђивање разграниченог износа одложених пореза на добит.

Одложене пореске обавезе се признају за све опорезиве привремене разлике. Одложена пореска потраживања се признају за све одбитне привремене разлике и ефекте пореских губитака и пореских кредита, који се могу преносити у наредне фискалне периоде, до степена до којег ће вероватно постојати опорезив добитак од које се пренети порески губитак и кредити могу умањити.

➤ **Порези и доприноси који не зависе од резултата**

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима, ради финансирања разних комуналних и републичких потреба. Ови порези и доприноси укључени су у оквиру осталих пословних расхода.

➤ **Порез на додату вриједност**

Законом о порезу на додату вриједност (“Службени лист БиХ”, број 9/05) уведена је обавеза и регулисан је систем плаћања пореза на додату вриједност (ПДВ) на територији Босне и Херцеговине, почевши од 1. јануара 2006. године, чиме је замијењен досадашњи систем опорезивања примјеном пореза на промет производа и услуга. Чланом 25. наведеног Закона услуге осигурања и реосигурања су ослобођене плаћања пореза на додату вриједност.

3.21. Накнаде запосленима

➤ **Порези и доприноси**

У складу са прописима Републике Српске и усвојеном рачуноводственом политиком Друштво је у обавези да плаћа доприносе државним фондовима, којима се обезбјеђује социјална сигурност запослених. Ове обавезе подразумјевају порезе и доприносе обрачунате на терет бруто плата запослених које је послодавац дужан платити приликом исплате нето примања.

➤ **Обавезе по основу отпремнина**

У складу са Појединачним колективним уговором, Друштво је у обавези да исплати отпремнине, радницима који су закључили уговор о раду на неодређено вријеме, приликом одласка у пензију у висини три просјечне плате Предузећа или три просјечне плате радника, ако је то за њега повољније.

На основу МРС 19 “Накнаде запосленима” захтијева се обрачун и укалкулисавање садашње вриједности акумулираних права запослених на отпремнине.

3.22. Правична (фер) вриједност

Пословна политика Друштва је да објелодани информације о правичној вриједности оних средстава и обавеза за које постоје званичне тржишне информације и у случајевима када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. Фер вриједност, за ове потребе, се дефинише као вриједност по којој се средство може реализовати, или обавеза измирити, на добровољној бази између субјеката који су упознати са стањем тих средстава, односно обавеза.

Не постоји довољно тржишно искуство, стабилност и ликвидност у условима купопродаје финансијских инструмената. Сходно томе, у таквом окружењу често није могуће поуздано утврдити правичну вриједност. По мишљењу руководства Друштва, износи у финансијским извјештајима одражавају правичну вриједност, која је у датим околностима највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања

3.23. Приходи

Приходи обухватају приходе од уобичајених активности Друштва (пословне и финансијске приходе) и добитке. Уобичајене, редовне активности Друштва јесу све активности које Друштво предузима у делокругу свог рада, као и активности које су с њима повезане и подржавају тај рад и из њега произлазе, или имају пропратни карактер.

Добици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију прихода и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Друштва. Добици представљају повећања економских користи и као такви по природи нису различити од прихода. Добици укључују добитке проистекле из продаје дугорочних средстава, хартија од вредности и остале приходе.

На рачунима прихода обухватају се пословни приходи, финансијски приходи и остали приходи, који укључују и приходе по основу сторнирања обезвређења средстава.

3.24. Расходи

Расходи обухватају трошкове који проистичу из уобичајених активности Друштва, као и губитке.

На рачунима расхода обухватају се пословни расходи, финансијски расходи и остали расходи, који укључују и расходе по основу обезвређења средстава.

Губици представљају друге ставке које задовољавају дефиницију расхода и могу, али не морају да проистекну из уобичајених активности Друштва. Губици представљају смањења економских користи и као такви нису по својој природи различити од других расхода.

Губици укључују губитке произашле из продаје дугорочних средстава. Расходи, такође, укључују нереализоване губитке по основу курсних разлика.

4. НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

4.1. Приходи од премије осигурања

Струкура прихода по основу премије АОП 203 и 208 за период јануар - децембар 2015 и 2014. године је следећа:

Конто	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
60000000	Приход техничке премије живот	203	618.250	588.979	3,64%	3,37%	104,97%
60010000	Приход режијске премије	203	118.374	111.814	0,70%	0,64%	105,87%
60100000	Приход ПП техничке премије живот	203	-406	34	0,00%	0,00%	-1179,12%
61100000	Прих.тех.прем.АО, каско и остало	208	12.479.228	11.082.433	73,53%	63,37%	112,60%
61101000	Прих.ПП тех.прем. осиг.АО, каско и остало	208	-1.603.028	773.440	-9,45%	4,42%	-207,26%
61101100	Приход ПП -Реосигурања	208	-110.610	0	-0,65%	0,00%	0,00%
61110000	Прих.реж.прем.осиг.АО, каско и остало	208	5.386.248	4.798.337	31,74%	27,44%	112,25%
61120000	Прих.прев.прем.осиг.АО, каско и остало	208	89.021	118.761	0,52%	0,68%	74,96%
61300000	Приходи од премије саосигурања	208	682	39.549	0,00%	0,23%	1,72%
61310000	Приходи преносне премије саосигурања -Активно	208	0	-6.019	0,00%	-0,03%	0,00%
61320000	Приходи преносне премије саосигурања - Пасивно	208	-6.710	-20.066	-0,04%	-0,11%	33,44%
61400000	Приход од премије реосигурања	208	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
61410000	Приход од преносне премије реосигурање	208	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
	Укупно:		16.971.050	17.487.263	100,00%	100,00%	97,05%

Остварена фактурисана премија у периоду 01.01. – 31.12.2015. године износи 18.749.908 КМ и у односу на исти период претходне године већа је за 12,01%. По извршеном обрачуна преносне премије Друштво је утврдило висину прихода по основу премије осигурања.

Приходи од премије износе 16.971.050 КМ, од чега приходи животног осигурања износе 736.219 КМ, а приходи неживотног осигурања износе 16.234.831 КМ. Приходи од премије мањи су у односу на исти период предходне године за 2,95%.

Расподјела премије осигурања у периоду 01.01. – 31.12.2015. године

Опис	Техничка премија	Превентива	Режијски додатак	УКУПНО
Осигурање АО	8.416.406		3.607.046	12.023.451
Остале врсте осигурања	4.121.504	89.128	1.779.201	5.989.833
Укупнонеживот	12.537.909	89.128	5.386.247	18.013.284
Животно осигурање	574.683		99.783	674.466
Додатна осигурања уз осиг.живота	43.567		18.591	62.158
Укупно живот	618.250	0	118.374	736.624
УКУПНО ПРЕМИЈА	13.156.159	89.128	5.504.621	18.749.908

„ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д БАЊА ЛУКА
Напомене уз финансијске извјештаје по годишњем обрачуна за 2015. годину

Преглед фактурисане премије по врстама осигурања у периоду 01.01.-31.12.2015. године.

РБ	Категорија	Остварено 31.12.2015	Остварено 31.12.2014.	% учешћа у премији	Индекс 2015/2014
1	2	3	4	5	6
1	Осигурање незгоде	1.655.936	1.810.968	8,83%	91,44%
2	Здравствено осигурање	189.063	201.233	1,01%	93,95%
3	Оси. воз. која се крећу на копну ,оси шин вози	1.484.741	1.617.351	7,92%	91,80%
4	Осигурања возила која се крећу по шинама				
5	Осигура. ваздухоплова				
6	Осигурање пловила	1.951	13.430	0,01%	14,53%
7	Осигур. робе у превозу	174.067	440.965	0,93%	39,47%
8	Оси имовине од пожара и природних сила	1.323.860	1.981.499	7,06%	66,81%
9	Осигурање од осталих штета на имовини	969.511	1.034.559	5,17%	93,71%
10	Осиг. од одговорности за моторна возила	12.023.451	8.745.695	64,13%	137,48%
11	Оси. од грађанске одгово. за ваздухоплове				
12	Оси. од опште грађанс одгово за бродове				
13	Осигурање од опште грађанске одговорности	124.572	171.441	0,66%	72,66%
14	Осигурање кредита	64.035	3.000	0,34%	2.134,50%
15	Осигурање гаранција				
16	Осигу од различитих финансијских губитака	2.097	19.019	0,01%	11,03%
17	Оси. тр. правне заштите				
18	Осигурање помоћи				
Укупна премија-неживот		18.013.284	16.039.161	96,07%	112,31%
19	Осигурање живота	736.624	700.797	3,93%	105,11%
Укупна премија		18.749.908	16.739.958	100,00%	112,01%

4.2. Остали функционални приходи

Структура осталих функционалних прихода АОП 206,209, 210, 211 и 212 у периоду јануар-децембар 2015. и 2014. године обухвата:

Конто	Опис	АОП	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
62000000	Приход по основу учешћа у накнади штета реосигурања	209	459.160	120.998	9,07%	2,03%	379,48%
62100000	Приходи по основу саосигурања и реосигурања	209	58.106	0	1,15%	0,00%	0,00%
63000000	Приход од укидања резерви за наст. пријав. штете	210+ 206	1.906.309	4.929.421	37,66%	82,85%	38,67%
63900000	Приход од укидања осталих резервисања неживот штете	210	1.070.988	259.462	21,16%	4,36%	412,77%
63910000	Приходи од осталих резервисања неживот – мрс-19	210	66.454	0	1,31%	0,00%	0,00%
64000000	Приход од поврата пореских и др дајбина	212	68.398	0	1,35%	0,00%	0,00%
64100000	Приходи од продаје оштећених ствари	212	2.500	0	0,05%	0,00%	0,00%
64910000	Остали приходи од поврата	212	21.517	0	0,43%	0,00%	0,00%
65100000	Приход од провизије по уговору о реосигурању	212	82.432	90.192	1,63%	1,52%	91,40%
65210000	Приход од регреса	212	867.833	322.133	17,14%	5,41%	269,40%
65300000	Приход од закупнина	212	42.249	33.525	0,83%	0,56%	126,02%
65900000	Остали приходи од поврата	212	3.747	0	0,07%	0,00%	0,00%
65920000	Приходи по основу добијених спорова	212	500	57.781	0,01%	0,97%	0,87%
65920001	Приход по основу добијених спорова такесе, камата	212	229.095	50	4,53%	0,00%	458189,02%
65921000	Приходи од продате зелене карте	212	121.688	92.254	2,40%	1,55%	131,91%
65922000	Приходи од услужних записника МУП-а	212	90	120	0,00%	0,00%	75,00%
65923000	Приходи од услужних штета	212	60.909	43.958	1,20%	0,74%	138,56%
Укупно:			5.061.974	5.949.895	100,00%	100,00%	85,08%

4.3. Расходи за дугорочна резервисања и функционалне доприносе

Друштво је остварило расходе за дугорочна резервисања и функционалне доприносе у износу од 599.448 КМ. АОП 216, 218, 219, 220 и 222 како слиједи:

Контно	Опис	АОП	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
50000000	Математичка резерва	216	120.909	401.002	20,17%	41,99%	30,15%
50210000	Допринос за превентиву неживот	218	89.128	118.761	14,87%	12,44%	75,05%
50300000	Ватрогасни допринос	219	60	60	0,01%	0,01%	100,00%
50410000	Допринос заштитном фонду РС	220	171.983	168.052	28,69%	17,60%	102,34%
50411000	Трошкови бироа БиХ	220	36.554	70.618	6,10%	7,39%	51,76%
50412000	Трошкови Агенције за осигурање РС	220	164.452	181.715	27,43%	19,03%	90,50%
50413000	Допринос заштитном фонду ФБИХ	220	12.021	12.160	2,01%	1,27%	98,86%
50414000	Трошкови Агенције за надзор ФБИХ	220	4.340	2.683	0,72%	0,28%	161,75%
	Укупно:		599.448	955.050	100,00%	100,00%	62,77%

Обрачун доприноса за превентиву извршен је у складу са Правилником о максималним стопама режијског додатака у износу од 1,5%, од закључене премије, осим премије осигурања од одговорности за моторна возила.

Ватрогасни допринос обрачунат је у складу са Законом о заштити од пожара у висини од 0,04% од пословних прихода.

На основу обрачуна Заштитног фонда Републике Српске, Заштитног фонда БиХ и Бироа ЗК БиХ, утврђена је висина доприноса заштитном фонду за покриће издатака за штете по основу непознатих и неосигураних возила.

4.3.1. Ликвидиране штете животно и неживотно осигурање

Ликвидиране и резервисане штете животног осигурања позиција АОП 224 и 227.

Ликвидиране штете животног осигурања

Контно	Опис	АОП	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
51000000	Накнада штета животно осигурање	224	292.445	117.167	97,34%	89,54%	249,60%
51500000	Резервације за настале непријављене штете живот	227	3.901	13.682	1,30%	10,46%	28,51%
51700000	Остала резервисања по основу животног осигурања	227	4.077	0	1,36%	0,00%	0,00%
	Укупно:		300.424	130.849	100,00%	100,00%	229,60%

До повећања ликвидираних штета по основу животног осигурања у односу на претходну годину дошло је услед ликвидације штета по основу истека полиса животног осигурања.

Бруто расходи из исплате штета неживотног осигурања позиција АОП 230 како слиједи

Контно	Опис	АОП	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура а 2014%	Индекс 2015/2014%
52000000	Накнада штета незгода неживот	230	1.503.681	1.270.850	22,97%	19,92%	118,32%
52100000	Штете обавезна осигурања АО и каско	230	3.427.559	4.124.134	52,36%	64,66%	83,11%
52125000	Тр. За при. И повр. Послове за извиђање и процјену	230	1.360	49	0,02%	0,00%	2789,74%
52126000	Адв. Услуге за извиђање и процјену	230	0	4.400	0,00%	0,07%	0,00%
52127000	Остали трош. За извиђ. И процјену	230	160	0	0,00%	0,00%	0,00%

„ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д БАЊА ЛУКА
Напомене уз финансијске извјештаје по годишњем обрачуна за 2015. годину

52128000	Адм. Таксе за прибављање	230	2.200	2.105	0,03%	0,03%	104,51%
52129000	Трош. За израду фотог. О насталим штета	230	272	714	0,00%	0,01%	38,11%
52150000	Трошкови вјештачења	230	19.890	14.887	0,30%	0,23%	133,61%
52180000	Др. Тр. У вези са штетама	230	50.220	52.848	0,77%	0,83%	95,03%
52200000	Штете необавезна осигурања	230	1.503.793	903.137	22,97%	14,16%	166,51%
52400000	Удјели у штетама саосигурања и реосигурања	230	37.293	5.377	0,57%	0,08%	693,61%
Укупно:			6.546.428	6.378.500	100,00%	100,00%	102,63%

Расходи накнаде штета и уговорених износа осигурања представљају расходе за исплату накнада штета и осигураних сума и других уговорених износа који се исплаћују осигураницима, односно корисницима осигурања. У периоду 01.01. – 31.12.2015. године ликвидирани су штете у укупном износу од 6.727.478 КМ, од чега ликвидирани штете неживотних осигурања износе 6.435.033 КМ, а ликвидирани штете животних осигурања износе 292.445 КМ. У односу на исти период претходне године ликвидирани штете су веће за 4,87%. Ликвидирани штете по основу саосигурања износе 37.293 КМ

Учешће ликвидираних штета у укупној фактурисаној премији износи 35,88%, што је мање у односу на претходну годину када је ово учешће износило 38,32%.

4.3.2. Расходи по основу премија саосигурања, реосигурања и ретроцесије неживотних осигурања

Конто	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
52300000	Трошкови премије саос. И реосигурања-обавезна биро БиХ	231	160.447	179.970	20,80%	14,07%	89,15%
52320000	Трошкови премије саос. И реосигурања-необ. Босана –Ре	231	115.813	192.672	15,01%	15,06%	60,11%
52330000	Трошкови премије саосигурања и реосигурања Дунав –Ре	231	493.722	900.225	64,00%	70,39%	54,84%
52340000	Трошкови премије саосигурања и реосигурања Јахорина	231	1.502	6.077	0,19%	0,48%	24,71%
Укупно:			771.484	1.278.944	100,00%	100,00%	60,32%

Расходи по основу премија саосигурања, реосигурања на дан 31.12.2015. године износе 771.484 КМ. Друштво је закључило уговоре са реосигуравачима „Дунав РЕ“ Београд и „Босна РЕ“ Сарајево, док се за зелене карте реосигурање врши преко Бироа зелене карте БиХ.

4.3.3. Расходи по основу резервисаних штета

Конто	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
52600000	Резервисање за пријављене а неликвидирани штете	232	1.865.211	4.453.259	60,56%	83,49%	41,88%
52600001	Резервисање за ренте	232	133.313	277.404	4,33%	5,20%	48,06%
52600002	Резервисања за настале непријављене штете	232	1.081.359	602.710	35,11%	11,30%	179,42%
52700000	Резервације за удјеле у штетама саосигурања и реосигурања	232	0	654	0,00%	0,01%	0,00%
Укупно:			3.079.883	5.334.026	100,00%	100,00%	57,74%

4.4. Амортизација

Конто	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
530	Трошкови амортизације	235	532.708	470.967	100,00%	86,04%	113,11%
535	Трошкови резервисања			76.419	0,00%	13,96%	0,00%
Укупно:			532.708	547.386	100,00%	100,00%	97,32%

Амортизација основних средстава се обрачунава по методи корисног вијека трајања. Стопе амортизације су одређене тако да је вриједност основних средстава распоређена у трошкове у процијењеном периоду њихове корисности. У оквиру пословне године амортизација се обрачунава мјесечно употребом пропорционалне амортизационе стопе.

4.5. Остали трошкови спровођења осигурања

Позиција АОП 238, 239, 240, 241 и 242 како слиједи:

Опис	АОП	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
Трошкови материјала, горива енергије, рез. дијелова и ауто гума	238	501.845	430.180	8,73%	8,97%	116,66%
Трошкови провизије	239	445.711	318.238	7,76%	6,64%	140,06%
Трошкови услуга и закупнина	240	1.254.236	1.348.301	21,82%	28,12%	93,02%
Трошкови рекламе и пропаганде	240	2.679.186	1.685.979	46,62%	35,17%	158,91%
Трошкови репрезентације	241	65.809	79.039	1,15%	1,65%	83,26%
Трошкови премије осигурања	241	47.283	48.236	0,82%	1,01%	98,02%
Трошкови накнада, пореза и доприноса	242	316.760	427.579	5,51%	8,92%	74,08%
Трошкови платног промета, чланарине и накн. За банк. Усл.	241	51.612	57.342	0,90%	1,20%	90,01%
Трошкови непроизводних услуга	241	235.077	255.618	4,09%	5,33%	91,96%
Остали нематеријални трошкови	241	149.535	143.689	2,60%	3,00%	104,07%
Укупно:		5.747.053	4.794.200	100,00%	100,00%	119,88%

- Трошкови материјала се односе на утрошени канцеларијски материјал 83.929 КМ, материјал за одржавање средстава за рад 10.812 КМ, утрошени остали материјал 332 КМ и трошкове заштите на раду 1.161 КМ, трошкови горива и енергије се односе на утрошено гориво и мазиво 258.821 КМ, енергију 77.697 КМ и утрошена топлотна енергија 43.522 КМ, трошкови резервних дијелова за одржавање средстава за рад износе 17.966 КМ, трошкови ситног инвентара 2.405 КМ, трошкови ауто гума 5.200 КМ.
- Трошкови провизије се односе на:
 - Трошкови провизије предузетника 176.293 КМ
 - Трошкови провизије правних лица 226.790 КМ
 - Уговор о дјелу 8.818 КМ
 - Трошкови посредовања 33.810 КМ
- Трошкови услуга и закупнина се односе на:
 - Закупнину пословног простора 742.756 КМ
 - Остале закупнина 134.136 КМ
 - Трошкови услуга – ЕРЦ 103.023 КМ
 - Услуге техничког прегледа 1.151 КМ
 - ПТТ трошкови 75.302 КМ
 - Трошкови фиксних телефона 81.719 КМ
 - Трошкови мобилних телефона 33.964 КМ
 - Комуналне услуге 29.460 КМ
 - Трошкови превоза 9.375 КМ
 - Остале услуге- 43.350 КМ
- Трошкови рекламе и пропаганде се односе на:
 - Трошкови рекламе ТВ, радио, штампа 65.001 КМ
 - Трошкови рекламног материјала 64.973 КМ
 - Оглашавање билборди 8.773 КМ
 - Трошкови давања полиса гратис – животно осигурање 996 КМ
 - Трошкови за поклоне 4.832 КМ
 - Трошкови промотивних активности 927 КМ
 - Закуп простора-истицање рекламе на возилима 185 КМ
 - Промоција компаније у јавности- тп 900.074 КМ
 - Промоција компаније у јавности- бон 1.155.988 КМ
 - Маркетиншка партнерства 301.016 КМ
 - Брендмирање простора 9.216 КМ

- Спонзорство	86.945 КМ
- Донаторство	9.052 КМ
- Остали трошкови за рекламу	71.208 КМ

- Трошкови репрезентације и састоје се од трошкова угоститељских услуга 55.275 КМ и остали трошкови репрезентације 10.534 КМ.
- Трошкови премије осигурања неживот 47.283 КМ.
- Трошкови накнада се, највећим дијелом, односе на трошкове осталих пореза 62.387 КМ, доприноса 125.358 КМ, допринос солидарности 35.901 КМ, посебне републичке и комуналне таксе 87.281 КМ и накнаду за кориштење комуналних добара 5.833 КМ.
- Трошкови платног промета износе 46.059 КМ, банкарских услуга 1.159 КМ, платне картице 194 КМ и чланарине и доприноси коморама 4.200 КМ.
- Трошкови непроизводних услуга обухватају трошкове услуга чишћења 2.383 КМ, трошкове вјештачења и арбитраже 21.830 КМ, трошкови брокерских услуга 30.478 КМ, трошкови адвокатских услуга 23.721 КМ, трошкове новина, часописа и стручне литературе 8.202 КМ, трошкове услуга у вези са стручним усавршавањем 7.945 КМ, трошкови здравствених услуга 1.860 КМ, трошкови актуарских услуга 22.800 КМ, трошкови ревизорских услуга 74.375 КМ, трошкови емисије акција 10.961 КМ, трошкови превоза, преноћишта у земљи 7.503 КМ, дневнице у земљи 5.526 КМ, накнаде коришћења сопственог аутомобила у службене сврхе 4.039 КМ, дневнице у иностранству 3.848 КМ и друге непроизводне услуге 9.606 КМ.
- Остали нематеријални трошкови се у највећем дијелу односе на трошкове административних, судских, регистрационих и других такса 99.544 КМ, административне таксе регреси 16.915 КМ, трошкови огласа у штампи и другим медијима осим за рекламу 5.937 КМ, трошкови вјештачења регреси 360 КМ, остали трошкови конкурси јавне лицитације 6.613 КМ и других нематеријалних трошкова 20.166 КМ.

4.6. Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи

Конто	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
55000000	Трошкови нето зарада	244	2.174.520	3.089.769	47,45%	52,57%	70,38%
55020000	Трошкови пореза на зараде	244	163.805	212.706	3,57%	3,62%	77,01%
55030000	Доприно из накнада	244	1.130.639	1.403.074	24,67%	23,87%	80,58%
55600000	Трошкови накнада чланова управног одбора	245	49.000	32.587	1,07%	0,55%	150,37%
55601000	Трошкови накнада чланова одбора за ревизију	245	10.453	0	0,23%	0,00%	0,00%
55904000	Отпремнина за одлазак у старосну пензију	245	83.335	171.602	1,82%	2,92%	48,56%
55905000	Регрес за годишњи одмор	245	268.619	294.962	5,86%	5,02%	91,07%
55906000	Трошкови помоћи у случају смрти	245	9.040	5.000	0,20%	0,09%	180,80%
55907000	Топли оброк	245	578.243	593.837	12,62%	10,10%	97,37%
55907100	Топли оброк-Федерација	245	63.864	32.564	1,39%	0,55%	196,12%
55909000	Трошкови превоза на рад	245	43.142	35.829	0,94%	0,61%	120,41%
55909100	Трошкови превоза на рад Федерација	245	7.944	4.019	0,17%	0,07%	197,66%
55932000	Остале накнаде запосленима	245	0	1.000	0,00%	0,02%	0,00%
Укупно:			4.582.604	5.876.948	100,00%	100,00%	77,98%

- Трошкови бруто зарада и накнада обухватају бруто примања за запослене (плате, превоз, топли оброк...) и износе 4.523.151 КМ и бруто накнаде чланова УО И ОР у износу од 59.453 КМ. Трошкови бруто зарада мањи су у односу на исти период претходне године за 22,02%.

4.7. Финансијски приходи

Конто	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
66000000	Остали приходи	249	626	2.387	0,18%	0,48%	26,23%
66200000	Приходи од камата	250	17.991	18.345	5,25%	3,71%	98,07%
66200001	Приходи од камата ХОВ	250	29.229	31.159	8,52%	6,30%	93,81%
66210000	Приходи од камата по основу пласираних средстава	250	279.114	359.532	81,39%	72,65%	77,63%
66211000	Приходи од камата по осн.потраживања за премију	250	469	33.432	0,14%	6,76%	1,40%
66220000	Приходи од камата – зајмови	250	6.582	49.976	1,92%	10,10%	13,17%
66230000	Приходи од камата – регреси	250	4.603	0	1,34%	0,00%	0,00%
66330000	Позитивне текуће курсне разлике по основу девизних плаћања-остало	251	4.301	47	1,25%	0,01%	9234,33%
66901000	Остали финансијски приходи-остало	252	0	16	0,00%	0,00%	0,00%
	Укупно:		342.915	494.894	100,00%	100,00%	69,29%

Финансијски приходи износе 342.915 КМ, а остварени су по основу камата на депонована средства у банкама и приноса по основу улагања у обвезнице и мањи су у односу на исти период претходне године за 59,29%.

4.8. Финансијски расходи

Конто	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
56210000	Расх. камата по кредитима	255	38.743	43.560	38,74%	46,20%	88,94%
56211000	Расходи камата по дужничко повјерљачким односима	255	10.047	5.832	10,05%	6,19%	172,27%
56212000	Затезна камата	255	25.304	38.740	25,30%	41,09%	65,32%
56213000	Камата по ХОВ	255	8.921	5.061	8,92%	5,37%	176,27%
56217000	Камате по остали.основама судска рјешења	255	9.184	44	9,18%	0,05%	20755,19%
56330000	Негативне текуће КР по основу девизног плаћања и наплате	256	7.797	1.050	7,80%	1,11%	742,53%
	Укупно:		99.995	94.288	100,00%	100,00%	106,05%

Финансијски расходи износе 99.995 КМ, а остварени већим дијелом по основу камата по кредитима у банкама и камата по хартијама од вриједности и већи су у односу на исти период претходне године за 6,05%.

4.9. Остали нетехнички приходи

Контно	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
67000000	Добици од продаје некретнина	261	2.900	18.265	0,18%	1,18%	15,88%
67200000	Добитак од продаје ХОВ	262	158.776	76.289	9,61%	4,95%	208,12%
67210000	Хов-ажио	262	0	489	0,00%	0,03%	0,00%
67500000	Наплаћена отписана потраживања технички конто премија	264	1.109.441	1.231.595	67,13%	79,83%	90,08%
67500100	Наплаћена отписана потраживања нетехнички конто остала потраживања	264	130.308	157.222	7,88%	10,19%	82,88%
67700000	Приходи од смањења и укидања обавеза	264	8.921	354	0,54%	0,02%	2522,80%
67900000	Остали непоменути приходи	264	11.160	11.135	0,68%	0,72%	100,22%
67905000	Приход по основу рефундације боловања	264	57.280	36.210	3,47%	2,35%	158,19%
68100000	Приход од усклађивања вриједности имовине функционалне	273	665	0	0,04%	0,00%	0,00%
68110000	Приход од усклађивања вриједности инвестиционих некретнина	273	167.077	11.180	10,11%	0,72%	1494,48%
69100000	Приходи по основу ефеката промјене рачуноводствених политика и исправке грешака	284	6.269	0	0,38%	0,00%	0,00%
	Укупно:		1.652.796	1.542.739	100,00%	100,00%	107,13%

Остали нетехнички приходи износе 1.652.796 КМ, остварени су по основу продаје некретнина, продаје ХОВ, рефундације боловања и усклађивања инвестиционих и функционалних некретнина, наплаћених отписаних потраживања. Већи су у односу на исти период претходне године за 7,13%. Значајну ставу у оквиру осталих нетехничких прихода чине наплаћена отписана потраживања у износу од 1.239.749 КМ.

4.10. Остали нетехнички расходи

Контно	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014%
57000000	Губици по основу расхода нематеријалних улагања, опреме	266	6.468	3.565	0,47%	0,10%	181,43%
57200000	Губици по основу камате ХОВ	267	2.430	3.274	0,18%	0,09%	74,23%
57610000	Расходи по основу исправке премије	269	970.983	2.629.207	70,38%	73,70%	36,93%
57610001	Расходи по основу исправке премије Дунав ауто	269	47.452	0	3,44%	0,00%	0,00%
57611000	Расходи по основу директних отписа потраживања за камате	269	0	1.573	0,00%	0,04%	0,00%
57612000	Расходи по основу других отписа	269	2.835	46.947	0,21%	1,32%	6,04%
57620000	Расходи по основу директних отписа	269	264	0	0,02%	0,00%	0,00%
57621000	Расходи по основу директних отписа	269	1.502	0	0,11%	0,00%	0,00%
57622000	Расходи по основу исправке осталих потраживања	269	235.247	803.555	17,05%	22,53%	29,28%
57910000	Судски трошкови по осталим основама необавезног осигурања	269	84.439	750	6,12%	0,02%	11258,60%
57930000	Судски трошкови	269	19.788	3.739	1,43%	0,10%	529,17%
57931000	Казне, пенали, накнаде штета	269	0	12.579	0,00%	0,35%	0,00%
57932000	Казне за привредне преступе и прекршаје	269	8.150	62.140	0,59%	1,74%	13,12%
	Укупно:		1.379.558	3.567.329	100,00%	100,00%	38,67%

„ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д БАЊА ЛУКА
Напомене уз финансијске извјештаје по годишњем обрачуна за 2015. годину

Остали нетехнички расходи износе 1.379.558 КМ, остварени су по основу расхода нематеријалних улагања, губици по основу камате ХОВ, судских трошкова и значајно су мањи у односу на исти период претходне године. Значајну ставу у оквиру осталих нетехничких расхода чини исправак по основу потраживања за премију и осталих потраживања у износу од 744.458 КМ.

4.11. Расходи од усклађивања вриједности имовине

Конт	Опис	Аоп	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.	Структура 2015%	Структура 2014%	Индекс 2015/2014 %
58100000	Обезвјеђење некретнина постројења и опреме-функционалне некретнине	277	136.607	144.849	36,99%	40,39%	94,31%
58110000	Обезвјеђење инвестиционих некретнина	277	210.877	213.733	57,10%	0,00%	98,66%
59100000	Расходи по основу промјене рачуноводствених политика и исправке грешака	285	21.840	0	5,91%	0,00%	0,00%
	Укупно:		369.324	358.582	100,00%	100,00%	103,00%

4.12. Основна средства и нематеријална улагања

Опис	Друга нематеријална улагања	Земљиште	Грађевински објекти	Опрема	Улагања у некретнине	Остале некретнине	Остала улагања постројења и опрема	УКУПНО
Набавна вриједност								
Стање 01.01.2015. године	3.464.717	31.588	7.341.902	4.546.903	5.198.233	915.714	6.075	21.505.132
Стање 31.12.2015. године	3.388.579	31.588	7.488.236	4.620.178	5.415.354	0	6.075	20.950.009
Исправка вриједности								
Стање 01.01.2015. године	2.461.575	0	1.147.615	3.792.689	0	0	3.797	7.422.248
Стање 31.12.2015. године	2.551.622		1.219.745	4.019.543	23.672	0	5.316	7.819.897
Садашња вриједност								
Стање 01.01.2015. године	1.003.141	31.588	6.194.287	754.214	5.198.233	915.714	2.278	14.099.455
Стање 31.12.2015. године	836.957	31.588	6.268.491	600.636	5.391.682	0	759	13.130.113

Друга нематеријална улагања, највећим дијелом, обухватају улагања по основу уговора о пословно – техничкој сарадњи и дугорочно ангажована средства Друштва, ради ширења пословне мреже на тржишту Босне и Херцеговине. У уговорима је наведено да Друштво улаже средства неопходна за адаптацију објеката у складу са минималним условима за обављање техничких прегледа и набавку потребне опреме, за шта друга страна обезбјеђује простор, у коме ће се обављати послови заступања у осигурању.

У највећем броју, уговори су закључени на период од 10 година, сразмјерно чему се врши и исправка вриједности ових улагања, терећењем трошкова прибављања осигурања.

Најзначајнији дио опреме се односи на рачунаре, канцеларијски намјештај и путничке аутомобиле, као и опрему која је у власништву Друштва, а која је дата другима на располагање током одређеног периода ради обављања послова осигурања.

Грађевинско земљиште обухвата трајно право располагања земљиштем у УЛ. Веселина Маслеше у Бања Луци и земљиште Јуб Богдана.

Грађевински објекти, највећим дијелом обухватају зграду Управе Друштва у улицама Веселина Маслеше и Српској улици, Дирекција за штете улица Југ Богдана у Бања Луци, пословне зграде у Броду, Приједору, Бијељини, Српцу, Градишци, стан Банја Лука, Требиње, Приједор и Велика Кладуша.

Функционалне некретнине	Вриједност набавке	Износ амортизације	Књиговодствена вриједност на дан 31.12.2015.
ПОСЛОВНА ЗГРАДА БЛ ВЕСЕЛИНА М.	2.542.765	733.760	1.809.005
ПОСЛОВНА ЗГРАДА БЛ СРПСКА 2	1.750.760	324.041	1.426.719
ПОСЛОВНИ ПРОСТОР ЧЕЛИНАЦ	43.884	15.222	28.662
ЗГРАДА-АРКА-ИИ ГРАДИШКА РУЂЕРА БОШКОВИЋА	453.648	55.495	398.153
ПОСЛОВНИ ПРОСТОР ФОЧА - ПЕТРА БОЈЕВИЦА 66	158.926	18.173	140.753
ПОСЛОВНА ЗГРАДА ПРИЈЕДОР призмље	56.440	665	55.776
ОБЈЕКАТ- ЈУГ БОГДАНА 66 И спрат	914.071	48.074	865.998
ПОСЛОВНИ ПРОСТОР БИРОА ЗК САРАЈЕВО	61.799	3.549	58.250
ПОСЛОВНИ ПРОСТОР СРБАЦ, УЛ.МОМЕ ВИДОВИЦА	89.732	3.693	86.039
ПОСЛОВНИ ПРОСТОР ПРИЈЕДОР УЛ КРАЉА ПЕТРА И ОСЛОБОДИОЦА	206.967	4.550	202.417
ПОСЛОВНИ ПРОСТОР СРБАЦ УЛ ПЕТРА КОЧИЋА	60.122	1.770	58.352
СЕРВЕР САЛА БЛ УЛ. ЈУГ БОГДАНА ПРЕКЊИЖЕНО СА ИНВЕСТИЦИЈА НА ГРАЂЕВИНСКЕ ОБЈЕКТЕ	659.299	5.503	653.796
ПОСЛОВНИ ПРОСТОР БИЈЕЉИНА ДУШАНА БАРАНИНА	476.597	0	476.597
КИОСК ДЕРВЕНТА	2.200	1.063	1.137
МЕТАЛНИ КИОСК 8 ЉУБИЊЕ	5.292	3.404	1.888
ЛИМЕНИ КОНТЕЈНЕР	5.733	784	4.949
	7.488.236	1.219.745	6.268.491

4.13. Дугорочни финансијски пласмани

Дугорочни финансијски пласмани у земљи односе се на улагања у правна лица по основу уговора за обављање послова осигурања или уговора о пословно техничкој сарадњи и имају форму кредита који се враћају из остварених провизија осигурања:

	Назив клијента	Износ	Исправка вредности (обезвјерење)	Нето вредност на дан 31.12.2015.	Нето вредност на дан 31.12.2014.
3400000	Матине	90.000	90.000	0	0
3400000	Сервис комерц П-4	23.041	23.041	0	0
3400000	Ауто Центар	26.968	26.968	0	0
	Укупно:	140.011	140.011	0	0

Учешће у капиталу придружених правних лица у износу од 2.000 КМ се односи на учешће у капиталу правног лица "Дунав ауто" д.о.о.Бања Лука у којем је Друштво "Дунав осигурање" а.д. власник 100% удјела.

Финансијска средства која се држе до рока доспијећа се односе на следеће обвезнице за које Друштво има позитивну намјеру и способност да их држи до рока доспијећа:

Назив емитента	Датум улагања	Датум доспећа	Нето вредност на дан 31.12.2015.	Нето вредност на дан 31.12.2014.
Општина Лопаре	22.09.2010.	квартално	94.196	109.565
Атлантук ББ	21.04.2011	квартално	31.242	39.992
ХОВ –РСРС- неживот	25.12.2013.	квартално	876.420	142.276
РСДС -живот	29.06.2010.	квартално	1.751.232	1.235.358
Укупно:			2.753.090	1.527.192

Друштво је купило и обвезнице старе девизне штедње, измирење ратне штете, што укупно на дан 31.12.2015. године износи 1.751.232 КМ животну осигурање, као и обвезнице ратне штете и старе девизне штедње у износу од 876.420 КМ неживотно осигурање.

Друштво је 22.09.2010. купило и обвезнице Општине Лопаре у износу од 150.000 КМ, са роком доспјећа 08.10.2020. године. Враћање се врши у полугодишњим ануитетима уз стопу приноса од 6,86% годишње.

У току 2011. године, односно 21.04.2011 и 03.05.2011. године Друштво је купило обвезнице Атлантик бб Бања Лука у износу од 100.000 КМ. Враћање се врши у полугодишњим ануитетима уз стопу приноса од 7,30%.

Остали дугорочни пласмани се састоје из следећих пласмана:

Врста пласмана	Износ	Исправка вредности (обезвјеђење)	Нето вредност на дан 31.12.2015.	Нето вредност на дан 31.12.2014.
Дугорочни стамбени кредити Драго Талијан	34.146		34.146	37.224
Дугорочни стамбени кредити Раденко Сувајац	58.608		58.608	59.928
Дугорочни стамбени кредити Пејаковић Далибор	0		0	2.429
Дугорочни депозити код банака Милан Глигић	21.944		21.944	21.944
Средства за формирање Резервног фонда и Оперативног фонда за накнаду штета Бироа зелене карте у Босни и Херцеговини	507.008		507.008	497.870
Укупно:	621.706	0	621.706	619.396

4.14. Улагања у инвестиционе некретнине

Улагања у инвестиционе некретнине на дан 31.12.2015. године износи 5.391.682 КМ, од тога улагање у земљиште 1.282.160 КМ и улагања у некретнине 4.109.522 КМ.

Вриједности некретнина је процијењена од стране овлаштеног судског вјештака грађевинске струке, односно ревизорске куће. Према правилнику о покрићу техничких резерви ове инвестиционе некретнине служе за покриће истих.

Назив	Адреса	Површина	Вриједност на дан 31.12.2015.
Пословна зграда БЛ, Српска 2- Гердијан	Српска 2, Бања Лука	13,71 м ²	68.111
Пословни простор Јеврејски центар	Гавре Вучковића, Бања Лука	193,44 м ²	953.582
Пословни простор Бијељина	Душана Баранина	160,00 м ³	529.920
Гаража Краља Алфонса ХИИИ	Краља Алфонса ХИИ, Бања Лука	17,00 м ²	7.140
Управна зграда Брод	Светога Саве и Живојина Мишића	85,00 м ³	109.361
Пословна зграда Приједор	Ул. Војда Карађорђа бб, Приједор	144,01 м ²	308.448
Стан Требиње	Руска бб, Требиње	36,30 м ²	44.431
Стан Војводе Степе бр 20	Војводе Степе Степановића 107Ц	99,00 м ²	214.286
Стан Војводе Степе бр 8	Војводе Степе Степановића 107Ц	98,00 м ²	228.438
Стан Велика Кладуша	Пројсина бб, Велика Кладуша	76,15 м ²	152.148
Земљиште шума-гај	Туњице, магистрални пут М-4, Бања Лука	1815,00 м ²	108.900
Гаражно мјесто бр 11	Војводе Степе Степановића 107Ц	13,35 м ²	13.337
Гаражно мјесто бр 12	Војводе Степе Степановића 107Ц	13,35 м ²	13.337
Земљиште Велепромет	Приједор, магистрални пут М-4	2814,00 м ²	675.360
Пословни простор Бијељина	Ул Милоша Обилића бб, Бијељина	53,00 м ²	118.296
Гаража, Приједор	Угао улица Војда Карађорђа и Војводе Путника	15,40 м ²	12.936
Пословни објект Југ Богдана	Југ Богдана бб, Бања Лука	233,14м	416.719
Пословни простор Градишка	Ул Митрополита Георгија (Драге Лопара бб)	29,80 м	72.638
Вучко доо	Олимпијска 1, Јахорина	24,98 м ² +46,07	420.971
Стан Приједор	Проте Матеје Ненадовића 2	54,00 м ²	75.978
Гаража Краља Алфонса ХИИИ	Краља Алфонса ХИИ, Бања Лука	17,00 м ²	7.140
Пословни простор Брод	Раскршће ул. Светога Саве и Војводе Живојина Мишића бб, Брод	76,00 м ²	146.880
Стан Бања Лука	Федерика Гарсије Лорке 1, Бања Лука	94,00 м ²	195.426
Земљиште Југ Богдана бб	Југ Богдана бб, Бања Лука	766,00 м ²	497.900
УКУПНО			5.391.682

4.15. Готовински еквиваленти и готовина

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Жиро – рачун	504.782	79.185
Благајна	5.425	5.625
Девизни рачун	4.961	29.944
Укупно:	515.169	114.754

Друштво на дан 31.12.2015. године обавља платни промет преко 10 банака у земљи и има 10 ВАМ (домаћих) жиро рачуна и 6 девизних жиро рачуна.

Од пословних банака у земљи Друштво „Дунав осигурање“ а.д. девизни платни промет највећим дијелом обавља преко НЛБ Развојне банке. Банке са којима Друштво има развијен платни промет су још и НЛБ Развојна банка, UniCredit banka, Sberbank, Hipo Alpe Adria bank, Raiffeisen banka, Павловић банка, Intesa Sanpaolo banka, Комерцијална банка, Нова банка Бања Лука, Ванка Српске.

4.16. Потраживања за премију и остала краткорочна потраживања

На дан 31.12.2015. године бруто потраживања износе 9.236.399 КМ од којег износа се на исправци вриједности налази износ од 5.395.231 КМ. Укупна потраживања (нето) износе 3.841.168 КМ и у њиховој структури доминирају потраживања за премију која износе 2.368.155 КМ од чега неживотна осигурања износе 2.139.901 КМ и животна осигурања 228.254 КМ.

Остала краткорочна потраживања односе се на:

Опис	Стање осталих потраживања	Стање исправке вредности осталих потраживања	Нето потраживање	Индекс (%)	Учешће (%)
1	2	3	4	5 (3/2)	6 (4)
Потраживања по основу учешћа штета у реосигурањау	172		172	0,00%	0,01%
Дати аванси за штете	32.507	32.507	0	100,00%	0,00%
Потраживања по основу права на регрес	1.329.413	655.120	674.294	49,28%	45,78%
Услужно процјена и исплата штета	48.359		48.359	0,00%	3,28%
Потраживања за услуге по основу ЗК	6.952		6.952	0,00%	0,47%
Потраживања по основу камата	10.738	1.573	9.166	14,65%	0,62%
Потраживања по основу камата-зајмови	9.480		9.480	0,00%	0,64%
Дати остали аванси	42.810		42.810	0,00%	2,91%
Потраживања од државних и других институција	38.958		38.958	0,00%	2,64%
Потраживања по основу добијених спорова	593.673	192.312	401.360	32,39%	27,25%
Потраживања од запослених -аконтација за службени пут	14.022	9.803	4.219	69,91%	0,29%
Потраживања од запослених ао	74.360	7.433	66.927	10,00%	4,54%
Потраживања од запослених -мобис	9.133	4.667	4.467	51,09%	0,30%
Потраживања од запослених бензински бонови	331		331	0,00%	0,02%
Потраживања од запослених остало	54.252	24.537	29.715	45,23%	2,02%
Остала непоменута потраживања	762.943	750.032	12.911	98,31%	0,88%
Потраживања за издати пословни простор	6.405		6.405	0,00%	0,43%
Потраживања од повезаних правних лица	101.374		101.374	0,00%	6,88%
Остала потраживања из специфичних послова	15.113		15.113	0,00%	1,03%
Укупно:	3.150.997	1.677.984	1.473.013	53,25%	100,00%

Потраживања за премију необавезних осигурања се односе на потраживања од правних и физичких лица за неплаћене полисе осталих осигурања.

Потраживања по основу права на регрес односе се на потраживања од физичких лица одговорних за штету која је исплаћена према одштетним захтјевима.

Потраживања за услужно исплаћене штете се односе на потраживања од осигуравајућих друштава из иностранства, по чијим је полисама извршена услуга увиђаја, процјене, ликвидације и исплате накнаде штета.

„ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д БАЊА ЛУКА
Напомене уз финансијске извјештаје по годишњем обрачуна за 2015. годину

Друштво врши процјењивање билансних и ванбилансних позиција aktive са становишта ризика тромјесечно у складу са законом који уређује рачуноводство, Међународним рачуноводственим стандардима и Правилником Агенције за осигурање Републике Српске. Друштво је обавезно да о стању, процјени, наплативости и отпису потраживања тромјесечно извјештава Агенцију за осигурање РС.

Процјењивање билансних и ванбилансних позиција aktive са становишта ризика дијели се у пет категорија:

- недоспјело,
- доспјело потраживање до 90 дана (5% - 10%),
- доспјело потраживање од 91-180 дана (25% - 50%),
- доспјело потраживање од 181-270 дана (50% - 75%),
- доспјело потраживање преко 271 дана 100%.

У складу са претходно наведеним Правилником Агенције за осигурање Републике Српске о начину процјењивања билансних и ванбилансних позиција, извршена је процјена на дан 31.12.2015. године.

Опис позиције	Недоспјело	I категорија - доспјело до 90 дана	II категорија - доспјело од 91 до 180 дана	III категорија - доспјело од 181 до 270 дана	IV категорија - доспјело преко 271 дан	Укупно доспјела потраживања	Укупно потраживања	Исправка вриједности и потраживања	Стање потраживања - нето (из биланса)
2	3	4	5	6	7	8=(4+5+6+7)	9=(3+8)	10	11=(9-10)
I - ДАТИ АВАНСИ						0	0		0
Потраживања по основу премије животних осигурања	228.254				108.494	108.494	336.748	108.494	228.254
Потраживања по основу премије неживотних осигурања	1.482.590	261.429	346.816	239.304	3.386.767	4.234.316	5.716.906	3.608.753	2.108.153
Потраживања по основу премије саосигурања, реосигурања и ретроцесија у земљи	31.748	0	0	0	0	0	31.748		31.748
Потраживања по основу учешћа у накнади штета у земљи	172	0	0	0	0	0	172		172
1. Укупно потраживања по основу премије, учешћа у накнади штета и остали купци (од 2 до 9)	1.742.763	261.429	346.816	239.304	3.495.261	4.342.810	6.085.574	3.717.247	2.368.327
2. Потраживања из специфичних послова	705.772	3.396	4.701	64.609	653.868	726.573	1.432.345	687.627	744.718
3. Друга потраживања	715.212	6.319	7.545	2.500	986.903	1.003.268	1.718.480	990.357	728.123
II - УКУПНО ПОТРАЖИВАЊА (1+2+3)	3.163.748	271.144	359.062	306.413	5.136.032	6.072.651	9.236.399	5.395.231	3.841.168

4.17. Краткорочни финансијски пласмани

Структура краткорочних финансијских пласмана у земљи је дата у сљедећој табели:

Опис	Стање потраживања по основу пласмана - депозита	Стање исправке вредности осталих потраживања	Нето потраживање	Индекс (%)	Учешће (%)
1	2	3	4	5 (3/2)	6 (4)
Краткорочни кредити у земљи	707.687	707.687	0	100,00%	0,00%
Краткорочна улагања живот ГФ	1.500.000		1.500.000	0,00%	14,75%
Краткорочна улагања неживот ГФ	2.200.100		2.200.100	0,00%	21,64%
Краткорочна улагања неживот ТР	6.250.084		6.250.084	0,00%	61,47%
Краткорочна улагања живот ТР	151.000		151.000	0,00%	1,49%
Займови	108.662	41.609	67.053	38,29%	0,66%
Укупно:	10.917.533	749.296	10.168.237	6,86%	100,00%

Краткорочни улагања приказана у табели изнад се се односе на следеће краткорочне депозите у банкама:

Банка	Број Уговора	Износ у КМ	Каматна стопа	Рок	Датум депоновања	Доспијеће
Комерцијална банка а.д. БЛука	ДП 2014/ 42 20.6.2014	500.000	4,20%	36	20/06/2014	20/06/2017
Комерцијална банка а.д. БЛука	ДП 2014/ 56 25.7.2014	100.000	4,20%	36	25/07/2014	25/07/2017
Комерцијална банка а.д. БЛука	ДП 2014/ 57 31.7.2014	139.500	4,20%	36	31/07/2014	31/07/2017
Комерцијална банка а.д. БЛука	ДП 2014/ 58 01.8.2014	28.500	4,20%	36	01/08/2014	01/08/2017
Комерцијална банка а.д. БЛука	ДП 2014/ 95 08.12.2014	500.000	3,70%	36	08/12/2014	08/12/2017
Комерцијална банка а.д. БЛука	ДП 2015/ 18 23.03.2015	153.000	2,20%	13	23/03/2015	23/04/2016
Нова банка а.д. Бања Лука	1001010103	250.000	3,30%	13	30/04/2015	30/05/2016
Нова банка а.д. Бања Лука	1001010561	500.000	3,30%	13	30/04/2015	30/05/2016
Нова банка а.д. Бања Лука	1001023663	1.369.081	3,30%	13	27/05/2015	27/06/2016
Хупо Алпе Адриа Банк ад БЛ	16228621	500.000	2,85%	13	19/06/2015	19/07/2016
Хупо Алпе Адриа Банк ад БЛ	16228532	500.000	2,85%	13	19/06/2015	18/07/2016
УниЦредит ад Бања Лука	95/14 од 19.12.2014	550.000	2,30%	13	19/12/2014	19/01/2016
УниЦредит ад Бања Лука	100/14 од 30.12.2014	610.000	2,30%	13	30/12/2014	01/02/2016
УниЦредит ад Бања Лука	101/14 од 30.12.2014	30.000	2,30%	13	30/12/2014	01/02/2016
УниЦредит ад Бања Лука	21/15 од 30.01.2015	100.000	1,90%	13	30/01/2015	29/02/2016
УниЦредит ад Бања Лука	78/15 од 24.12.2015.	250.001	2,00%	36	24/12/2015	24/12/2018
Плавловић Интернатионалбанка а.д.Б	04-05-814	21.000	4,50%	24	19/08/2014	19/08/2016
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570178154	250.000	2,50%	13	18/06/2015	18/07/2016
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570173595	250.000	4,00%	36	27/04/2015	27/04/2018
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570173983	200.000	4,00%	36	30/04/2015	30/04/2018
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570174759	1.000.000	4,00%	36	05/05/2015	05/05/2018
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570174856	500.000	4,00%	36	05/05/2015	05/05/2018
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570177184	400.000	3,30%	24	05/06/2015	06/06/2017
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570196293	250.001	2,30%	24	24/12/2015	24/12/2017
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570196778	200.000	0,30%	1	30/12/2015	30/01/2016
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570196875	300.000	0,30%	1	30/12/2015	30/01/2016
СБЕРБАНК ад Бања Лука	5671515570196681	200.000	0,30%	1	30/12/2015	30/01/2016
МФ БАНКА ад Бања Лука	494 -88 од 17.12.2015.	200.100	4,20%	36	17/12/2015	17/12/2018
МФ БАНКА ад Бања Лука	497 -79 од 24.12.2015.	250.001	4,00%	24	24/12/2015	24/12/2017
Комерцијална банка а.д. БЛука	ДП 2014/ 42 20.6.2014	500.000	4,20%	36	20/06/2014	20/06/2017
Укупно:		10.101.184				

„ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д БАЊА ЛУКА
Напомене уз финансијске извјештаје по годишњем обрачуна за 2015. годину

Краткорочни финансијски пласмани - зајмови

Купац	Назив клијента	Нето вредност на дан 31.12.2015	Нето вредност на дан 31.12.2014
20000332	Дрвна индустрија Подгаци - Градишка	108.662	177.601
	Укупно:	108.662	177.601

Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха намијењена трговању се односе на слједећа улагања:

Опис(емитент)	Датум улагања	Број	Цијена	Фер вриједност 31.12.2015.	Фер вриједност 31.12.2014..
ЗИФ БЛБ Профит	01.06.2007.	1.500	3,15	4.725	4.380
ЗИФ Кристал Инвест	01.06.2007.	1.500	5,41	8.115	7.500
ЗИФ Цептер	01.06.2007.	1.500	8,70	13.050	11.520
	Укупно:			25.890	23.400

Дрштво је веома мало инвестирало у акције, руководећи се принципом опрезности. Укупна набавна вриједност акција у току протеклих година је износила 29.715 КМ, док вриједност акција на дан 31.12.2015. године износи 23.970 КМ

4.18. Активна временска разграничења

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Разграничени трошкови до једне године	1.735.244	1.731.002
Преносна премија реосигурање	163.173	226.185
Резервисане штете на терет реосигураваача	158.988	371.931
Остала АВР	1.683.250	1.377.009
Укупно:	3.740.657	3.706.126

Активна временска разграничења, највећим дијелом, обухватају унапред плаћене трошкове прибаве осигурања који се односе на будуће периоде и које се одлажу у билансу стања сагласно обрачуна преносне премије обавезних и необавезних осигурања.

4.19. Капитал

Структура капитала је дата у слједећој табели:

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Акцијски капитал – обичне акције	16.522.901	12.725.500
Емисиона премија	-4.077.327	
Ревалоризационе резерве	339.803	712.321
Законске резерве	1.320.896	212.238
Нереализовани добици по основу финансијских средстава расположивих за продају	546.138	199.193
Нереализовани губици по основу финансијских средстава расположивих за продају	-58.955	-41.588
Нераспоређени добитак	0	0
Губитак текуће године година	0	-3.841.311
Губитак ранијих година	0	-1.197.331
Добитак текуће године	8.390	0
Укупно:	14.601.846	8.769.022

Капитал Друштва образован је у складу са Одлуком о оснивању и Статутом, откупом оснивачких дионица од стране оснивача из почетног фонда сигурности.

Одлуком Скупштине акционара Друштва број 01-811-9-2/02 од 9. априла 2002. године утврђена је вриједност од 100 Конвертибилних марака за једну акцију.

Друштво је у току 2002. године извршило усклађивање вриједности капитала са вриједношћу капитала уписаном у регистру Основног суда. Такође, Рјешењем Основног суда у Бањој Луци број У/И 1901/04 од 15. јула 2005. године, Друштво је извршило промјену оснивача иступањем оснивача са уписаним а неуплаћеним оснивачким улогом, као и приступање нових оснивача са уплаћеним а неуписаним оснивачким улогом. Наведена промјена је регистрована и Рјешењем Комисије за хартије од вриједности Републике Српске од 5. августа 2005. године.

Друштво је уписано као емитент у Регистар емитената, Рјешењем Комисије за хартије од вриједности Р.С. бр. 06-8-84/05 од 05.08.2005. године, а ознака и регистарски број Емитента је 06-8-84/05. Акције Емитента, регистроване су код Централног регистра хартија од вриједности, гдје је број рачуна Емитента 17044517, ознаке КДВО, гдје су отворени власнички рачуни акционара Емитента.

Дана 24. августа 2006. године Друштво је извршило регистрацију акцијског капитала и у Централном регистру хартија од вриједности Републике Српске, од када се почело трговати акцијама Друштва на Бањалучкој берзи хартија од вриједности. Акције котирају под ознаком КВОД-Р-А.

Током 2007. године, акције из прве емисије су увећане за 4.753 редовне акције из друге емисије, класе „А“, такође, номиналне вриједности 100,00 КМ, укупне номиналне вриједности 475.300,00 КМ, што укупно износи 52.286 акција, укупне номиналне вриједности 5.228.600 КМ.

Одлуком Скупштине Друштва, акције из прве и друге емисије, увећане су трећом емисијом 5.000 обичних редовних акција укупне номиналне вриједности 500.000 КМ, што укупно износи 57.286 акција, укупне номиналне вриједности 5.728.600 КМ.

Рјешењем Основног суда у Бања Луци од 05.09.2007.године, регистровано је повећање основног капитала претварањем дијела резерви сигурности у основни капитал, тако да је укупан акционарски капитал на дан 31. децембра 2007. године износио 5.728.600 КМ.

Одлуком Скупштине акционара, у току 2008. године је проведена 4. емисија акција. Емитовано је 3.500 приоритетних, партиципативно – кумулативних акција класе „А“, номиналне вриједности 760,00 КМ. Укупна вриједност емисије је 2.660.000 КМ.

Ове акције котирају на Бањалучкој берзи, под ознаком КДВО-П-А.

У току 2009. године је извршена докапитализација путем пете емисије акција. Емитовано је 70.945 редовних акција јавном понудом класе „А“ номиналне вриједности 100 КМ, што укупно износи 7.094.500 КМ. За ове акције Друштво је дана 22.12.2009. године добило Рјешење од Комисије ХОВ број 01-03-ре-4034/09, као и Рјешење Основног суда у Бања Луци број 071-0-Reg -10-000013 дана 11.03.2010. године.

Дана 26.02.2011. године на сједници скупштине акционара „Дунав осигурање“ а.д. усвојена је одлука да се акције из четврте емисије, односно приоритетно, партиципативно кумулативне акције конвертују у редовне акције. Истог дана усвојена је и одлука о шестој емисији редовних акција, конверзијом приоритетно, партиципативно кумулативних акција у редовне, а емитовано је 26.600 акција номиналне вриједности 100,00 КМ. Укупна номинална вриједност шесте емисије износи 2.660.000,00 КМ. По регистрацији шесте емисије укупан основног капитала Друштва износи 15.483.100,00 КМ.

Друштво је дана 05.04.2011. године добило рјешење од Комисије за ХВО број 01-УП-031-950/11 и рјешење о регистрацији у Централно регистру Републике Српске број 06-19/06 дана 19.04.2011. године.

Након обављене шесте емисије редовних акција Друштво је донијело одлуку о седмој емисији редовних акција јавном понудом чиме се регулише поступак повећања основног капитала. Седмом емисијом емитује се 10.000 редовних акција номиналне вриједности 100 КМ по акцији, укупне номиналне вриједности емисије 1.000.000 КМ.

Дана 13.07.2011. године Друштво је добило Рјешење о упису у Регистар емитената код Комисије за хартије од вриједности Републике Српске, број 01-03-РЕ-1942/11, а рјешење о регистрацији у Централном регистру Републике Српске 06-19/06 дана 21.07.2011. године.

Дана 18.11.2011. године Друштво је добило и Рјешење Округног привредног суда у Бања Луци број 057-0-Reg-11-002920.

По регистрацији седме емисије укупна вриједност основног капитала Друштва „Дунав осигурање“ а.д. износи 16.483.100 КМ.

На скупштини акциона „Дунав осигурање“ ад Бања Лука одржаној дана 09.12.2011. године, усвојена је одлука о осмој емисији акција – смањење основног капитала. Основни капитал Друштва смањен је за 3.757.600 КМ, односно покриће губитка у износу од 3.757.504 КМ и формирање законских резерви у износу од 96 КМ, тако да након смањења основни капитал Друштва износи 12.725.500 КМ.

Друштво је дана 12.01.2012. године добило рјешење Централног регистра Републике Српске број 06-19/06, а 18.07.2012. године Рјешење Окружног привредног суда у Бања Луци број 057-0-Reg-12-001294.

До повећања капитала досло је провођењем докпитализације путем девете емисије акција и емитовано је 66.298 редовних акција јавном понудом класе „А“ номиналне вриједности 100 КМ, што укупно износи 6.629.800 КМ. За ове акције Друштво је дана 11.06.2015. године добило Рјешење Окружног привредног суда у Бања Луци број 057-0- Reg-15-001087.

Одлуком од 15.06.2015. године о десетој емисији акција извршено је смањење капитала у износу од 6.147.300 КМ и то покриће акумулираног губитка из ранијих година у износу од 4.826.404 КМ и формирања законских резерви у износу од 1.320.896 КМ.

Ткође у 2015. години извршена је докапитализација путем једанаесте емисије акција и емитовано је 33.149 редовних акција јавном понудом класе „А“ номиналне вриједности 100 КМ, што укупно износи 3.314.900 КМ. За ове акције Друштво је дана 10.12.2015. године добило Рјешење Окружног привредног суда у Бања Луци број 057-0- Reg-14-002715.

Структура акционарског капитала Друштва на дан 31.12.2015. године је сљедећа:

Акционари	% учешћа	% учешћа са правом гласа
Дунав осигурање а.д., Београд	87,5627	87,5627
Интеграл инжењеринг ад	3,1877	3,1877
ЗИФ Кристал инвест фонд	1,1439	1,1439
Андреја Лукавечки	1,1372	1,1372
Дубравко Посавец	0,8400	0,8400
Барбара Посавец	0,7547	0,7547
Бањалучка Пивара ад	0,6355	0,6355
ЗИФ ВБ фонд	0,4908	0,4908
ЗИФ Актива инвест фонд	0,3335	0,3335
Крајиналијек а.д. Бања Лука	0,3147	0,3147
Остали акционари	3,5993	3,5993
Укупно:	100,00	100,00

Ревалоризационе резерве представљају ефекат процјене вриједности некретнина процјењених од стране овлаштеног процјенитеља.

4.20. Дугорочна резервисања

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Математичка резерва	1.457.245	1.336.336
Резервисања за учешће у добити	4.077	0
Резервисања за накнаде и бенефиције запослених	82.548	150.464
Укупно:	1.543.870	1.486.800

Дугорочна резервисања на дан 31.12.2015. године износе 1.543.870 КМ, а ријеч је о резервисањима према захтјевима МРС-19, односно примања запослених утврђена актуарским методама процјењивања за отпремнине код одласка у старосну пензију запослених у Друштву у износу од 82.548 КМ, математичкој резерви за животно осигурање у износу од 1.457.245 КМ као и резервисања за учешће у добити у износу од 4.077. Математичка резерва је техничка резерва Друштва намењена измиривању будућих обавеза по основу животног осигурања, ако су осигураници прихватили да учествују у ризику депоновања и улагања средстава техничких резерви.

4.21. Дугорочне обавезе

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Дугорочни кредити	25.728	46.155
Укупно:	25.728	46.155

Дугорочне обавезе износе 25.728 КМ односе се на дугорочни кредит код Intesa Sanpaolo банка а.д. Сарајево по уговору о дугорочном кредиту број П-506 ДЦ/10 од 21.09.2010. године са роком отплате од 84 мјесеца и каматно стопом од 6,75% + 6-0 мјесечни EURIBOR. Обезбјеђење по наведеном кредиту су мјенице и налози Друштва, залог на опреми која је предмет набавке и полисе осигурања наведене опреме винкулиране у корист банке.

4.22. Добављачи и остале обавезе из пословања

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Примљени остали аванси-погрешне дознаке	9.764	4.317
Примљени аванси - СИНЕРГИЈА	-597	-597
Обавезе управни и одбор за ревизију	92.393	62.807
Обавезе за привремене и повремене послове	0	-4.501
Обавезе за уговор о дјелу	12.694	47.121
Добављачи у земљи	382.018	1.007.232
Добављачи за основна средства	52.961	392.100
Обавезе по основу камата и ттош. фина. по кредитима	9.535	13.462
Комунална такса на истицање фирме 722312	0	1.204
Накнада за кориштење комуналних добара 722461	24	24
Посебна републичка такса 722112	0	105
Комунална накнада на истицање рекламе - панона 722318	-96	-96
Комунална такса на истицање фирме 722321	0	-1.308
Обавезе за закуп	10.649	31.975
Остале обавезе	33.708	103.672
Укупно:	603.053	1.657.518

Друге обавезе из пословања износе 603.053 КМ, а односе се на обавезе према управном одбору и одбору за ревизију 92.393 КМ, обавезе по уговору о дјелу 12.694 КМ, обавезе по основу камата 9.535 КМ, добављачи у земљи 382.018 КМ, добављачи за основна средства 52.961 КМ, обавезе за закуп 10.649 КМ и остале обавезе 42.803 КМ.

4.23. Обавезе по основу штета и уговорених износа

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе по основу штета	0	403.024
Обавезе по основу удјела у штетама и уговореним износима саосигурања	0	0
Укупно:	0	403.024

4.24. Обавезе по премијама реосигурања неживотних осигурања

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе за премију реосигурања, саосигурања и специфичне обавезе	179.866	427.342
Укупно:	179.866	427.342

Друштво врши реосигурање по основу осталих осигурања, да би смањило финансијску изложеност ризицима. Реосигурање се врши код реосигуравајућих кућа „Дунав РЕ“ а.д., Београд (Србија), док је уговор о реосигурању домаће аутоодговорности закључен са „Босна реосигурањем“ д.д. Сарајево, а реосигурање зелене карте се обавља преко Бироа ЗК БиХ.

4.25. Обавезе за зараде, порезе, доприносе и друге обавезе

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Обавезе за нето зараде	177.791	377.850
Обавезе за нето зараде - ТОПЛИ ОБРОК	34.303	58.104
Обавезе за нето зараде - ТОПЛИ ОБРОК ФБиХ	6.912	2.562
Обавезе за нето зараде - ПРЕВОЗ	3.138	3.077
Обавезе за нето зараде - ПРЕВОЗ ФБиХ	689	312
Обавезе за регрес и остало лична примања	4.854	5.519
Обавезе за порез на зараде и накнаде 713113	45.443	81.370
Обавезе за порез на ТОПЛИ ОБРОК 713113	3.784	25.249
Обавезе за порез за регрес и остала лп 713113	4.877	25.436
Обавезе за порез на лич.примања незапослени 713113	27.848	29.146
Обав.за порез незапослени-ФЕДЕРАЦИЈА	662	662
Обавезе за порез на закуп 713113	12.762	15.088
Обавезе за порез на закуп 716113	336	0
Обавезе за доприносе на зараде и накнаде зарада 712199	95.390	319.822
Обавезе за доприносе ТОПЛИ ОБРОК 712199	28.151	74.195
Обавезе за доприносе на регрес и остала лп 712199	5.053	42.156
Обавезе за доприносе накнада зарада 712199	1.704	3.030
Обвезе за доприн.незапос-ПИО 712122	-2.679	-2.679
Обвезе задоприн.незапослени-ФЕДЕРАЦИЈА	630	630
Обвезе задоприн.незапослени-ПИО 712129	32.690	33.877
Обвезе за доприн.незапос-ЗДРАВСТВО 712132	-3.923	-3.923
Обвезе за доприн.незапос-ЗДРАВСТВО 712149	128	128
Обвезе за доприн.незапос-ДЈ.ЗАШТИТА 712169	-181	-181
Обвезе за доприн.незапос-ЗАПОШЉАВАЊЕ 712159	-122	-122
Обавезе за доприносе РВИ 712171	-959	1.865
Посебна накнада од природних и др. несрећа БиХ	64	0
Општа водопривредна накнада БиХ	64	0
Обавезе за обрачунати ватрогасни допринос	13.161	0
Обавезе за противградну заштиту-722456	25.473	97.741
Обавезе за шуме-722434	7.132	57.341
Обавезе за водопривреду-722447	714	1.200
Обавезе за ватрогасни допринос-722467	2.734	9.827
Обавезе за ватрогасни допринос-722396	200	0
Обавезе за ватрогасни допринос-722432	15	0
Фонд солидарности 1,5% послодавац запослени	136	12.937
Фонд солидарности 1,5% незапослени	313	979
Обвезе за порез на уговор о привре. и повременим пословима	477	477
Обавезе за порез на добит	-4.442	98.276
Обавезе за порез по одбитку	5.214	139.720
Обавезе према запосленима	169	224
Остале за порез на имовину -714111	0	86
Остале за порез на имовину -714112	0	1
Обавезе фонд солидарности 1,5% запослени	861	6.176
Солидарности 1,5% незапослени	435	1.051
Солидарности 1,5% управни одбор	5.002	14.687
Укупно:	537.005	1.533.896

4.26. Пасивна временска разграничења

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Допринос за превентиву неживотних осигурања	66.290	35.646
Остала ПВР	1.197.626	1.347.279
Укупно:	1.263.916	1.382.926

4.27. Резервисања за преносне премије

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Преносна премија -неживот	10.068.668	8.465.640
Преносна премија -живот	1.682	1.276
Преносна премија саосигурање пасивна	26.776	20.066
Укупно:	10.097.126	8.486.982

Преносна премија (резерва за незарађене премије) се обезбјеђује да би се обухватили дијелови фактурисаних премија, који се односе на приходе наредних обрачунских периода. Преносна премија на дан 31.12.2015. године износи 10.097.126 КМ и већа је у односу на 31.12.2014. године за 18,97%, односно 1.610.143 КМ када је износила 8.486.982 КМ.

4.28. Резервисања за штете неживотног и животног осигурања

Промјене у резервисањима за пријављене и непријављене неисплаћене штете су дате у сљедећој табели:

Опис	31. децембар 2015.	31. децембар 2014.
Резервисане ПРИЈАВЉ - живот	7.480	10.858
Резервисане НАСТАЛЕ - живот	5.728	4.140
Резервисане настале -5%	66	75
Резервисане ПРИЈАВЉ - неживот	2.626.666	2.645.530
Резервисане ренте	1.384.306	1.059.051
Резервисане НАСТАЛЕ - неживот	1.739.449	1.738.217
Резервисане настале -5%	22.626	23.778
Резервисане штете реосигурање	158.988	371.931
Укупно:	5.945.308	5.853.580

Резерве за штете обрачунавају се у висини процијењених обавеза које је Друштво за осигурање дужно да исплати на основу оних уговора о осигурању код којих је осигурани случај наступио прије краја обрачунског периода, укључујући све трошкове који на основу тих уговора терете друштво за осигурање. Резерве за пријављене штете, које су настале и пријављене до краја обрачунског периода за које се формира резерва за штете Друштво је утврђивало методом појединачне процјене за сваку штету.

Резервисане штете у периоду 01.01.- 31.12.2015. године износе 5.945.308 КМ, док су у периоду јануар – децембар 2014. године износиле 5.853.580 КМ. Резервације су се повећале за 91.728 КМ или 1,57%.

4.30. Судски спорови

Друштво води одређене судске спорове који се сматрају уобичајеним за ову врсту пословања, укључујући спорове по основу одштетних захтева према различитим полисама осигурања издатим од стране Друштва. Са стањем на дан 31.12.2015. године Друштво се јавља као тужена страна и тужилац у 633 судска спора.

Друштво води 160 Судска спора за наплату потраживања по основу дужне премије у износу од 2.013.533 КМ, Процјена је да ће се по овим споровима наплатити цца 20% од укупног износа.

Против Друштва покренута су 99 судска спора за накнаду материјалне и нематеријалне штете по свим видовима осигурања.

Против Друштва се воде 4 радна спора у вриједности од 17.500 КМ и очекује се позитиван исход код истих. Друштво води 1 спор по основу пословно техничке сарадње, а вриједност спора је 37.131 КМ и очекује се позитиван исход.

Ткаође Друштво води 1 спор по основу закупа пословног простора, а вриједност спора је 8.400 КМ и очекује се позитиван исход.

Друштво води и 368 спороа по основу наплате регресних потраживања у вриједности од 2.010.580 КМ.

Судски спорови за накнаду материјалне и нематеријалне штете су резервисани. Остали спорови по садашњим процјенама неће представљати значајније губитке и обавезе у будућем периоду.

4.31. Управљање финансијским ризицима

У процесу управљања ризицима обезбјеђује се свеобухватно и превентивно идентификовање ризика, процјена ризика и мјерење ризика којима је Друштво изложено у свом пословању на начин који обезбјеђује трајно одржавање степена изложености ризику на нивоу који не угрожава имовину и пословање. Процес управљања ризицима треба да обезбједи сагледавање свих кључних фактора и елемената који омогућавају да се финансијски, људски и други ресурси усмјере на начин који обезбјеђује што је могуће већу дисперзију, подјелу и минимизирање ризика.

Друштво процјену висине идентификованих ризика врши по:

1. Групама ризика:

- Ризици осигурања,
- Ризици рочне и структурне неусклађености имовине, капитала и обавеза,
- Ризици у вези са депоновањем и улагањем средстава,
- Тржишни ризици,
- Оперативни ризици,
- Правни ризици,
- Репутациони ризици

Ризици се, у зависности од степена њиховог утицаја на пословање Друштва класификују у 4 категорије:

1. Низак ризик,
2. Средњи ризик,
3. Висок ризик,
4. Екстреман ризик.

4.31.1 Ризици осигурања

Ризици осигурања су специфична врста ризика који произилазе из уговора о осигурању, било да су резултат неадекватно утврђених актуарских величина (техничких резерви, премијских стопа, процјене степена ризика који се преузимају у осигурање, нивоа самопридржаја, структуре премије, услова осигурања и сл.), било да су резултат неадекватних процедура и непоштовања правила струке приликом уговарања осигурања, независно да ли су разлози објективне природе (конкуренције и снижавање премијских стопа као посљедица) или су субјективне природе (недовољна стручност и едукованост, а понекад и недозвољени и штетни поступци при закључивању уговора о осигурању).

4.31.2 Ризици рочне и структурне неусклађености имовине капитала и обавеза

У оквиру ризика рочне и структурне неусклађености имовине, капитала и обавеза, посебно се управља појединачним ризицима, класификованим у одговарајуће подгрупе ризика које обухватају: ризик адекватности капитала и дугорочне сигурности, ризик структурне неусклађености активе и пасиве по хоризонталу и вертикали, ризик незадовољавајућих приноса од капитала, ризик ликвидности, рочне неусклађености средстава и извора, односно немогућности извршавања обавеза и ризике у вези са неадекватним управљањем имовином, изворима и трошковима.

Ликвидност Друштва, као његова способност да о року извршава доспјеле обавезе зависи са једне стране од билансне структуре, а са друге стране од усклађености прилива и одлива средстава. Циљ управљања ризицима ликвидности је трајно одржавање ниског степена изложености ризику немогућности испуњавања обавеза Друштва, стварање претпоставки које обезбјеђују идентификовање, мјерење, процјењивање и контролу ризика ликвидности.

Начин утврђивања и праћења ликвидности друштва за осигурање регулисан је новим Правилником о начину утврђивања и праћења ликвидности друштва за осигурање (Службени гласник Републике Српске број 38/15), а који се примјењује од 26. маја 2015. године. Новим Правилником ликвидна средства обухватају средства на жиро – рачуну, орочене депозите и хартије од вриједности које не служе за покрића техничких резерви, а за вишак средстава Друштво доноси одлуку квартално да улазе у ликвидна средства, као и планирана наплаћена премија за наредних седам дана, док се под обавезама подразумевају све доспјеле обавезе из пословних активности, као и обавезе које доспјевају у наредних седам дана од дана за који се израчунава коефицијент ликвидности.

Увидом у обрасце „Ликв-1“ (које је Друштво достављало регулаторном органу), утврђено је да је коефицијент ликвидности већи од 1, самим тим коефицијент ликвидности је задовољавајући, и Друштво је ликвидно. Друштво је ризик ликвидности, немогућности измирења обавеза, ризик рочне неусклађености средстава и њихових извора, ризике у вези са неадекватним управљањем имовином процјенило као средњи ризик.

Ризик адекватности капитала – према Правилника о начину обрачуна капитала и захтјева адекватности капитала друштава за осигурање за послове у врстама неживотних и животних осигурања, Друштво испуњава захтјеве адекватности капитала, што значи да има више расположивог капитала, односно више базичног капитала. Друштво је ризик адекватности капитала и структурне неусклађености активе и пасиве процјенило као низак ризик.

4.31.3 Ризици у вези са депоновањем и улагањем средстава

У оквиру ризика депоновања и улагања средстава Друштво посебно прати следеће ризике: ризик покрића техничких резерви и ризик немогућности наплате депонованих и уложених средстава, ризик наплате потраживања, незадовољавајућег бонитета осигураника и ризик концентрације улагања.

Друштво је предузело мјере и активности у циљу повећања нивоа **покрића техничких резерви** неживотних осигурања и извршило реалокацију једног дијела средстава орочених депозита код банака у РС у ХОВ (разлог је евидентан тренд пада пасивних каматних стопа банака и позитиван тренд кретања годишњих приноса на ХОВ – обвезница чији је емитент држава), тј. њихово улагање у друге дозвољене облике улагања сходно одредбама Правилника.

Депоновање и улагање средстава техничких и гарантних резерви вршено је уз поштовање прописаних критеријума. Поред висине техничких резерви, од великог значаја је и квалитет њиховог инвестирања у различите облике активе. Разумним и опрезним приступом техничке резерве треба да се формирају у износу довољном за покриће обавеза Друштва у сваком тренутку, а њихово инвестирање треба да омогући стабилне приносе и повећање солвентности. Друштво је ризик неадекватности обезбјеђења техничких резерви процјенило као екстреман ризик.

Ризик немогућности наплате депонованих и уложених средстава - Управљање инвестиционим портфолиом се вршило уз поштовање структурне и динамичке дисперзије ризика. Друштво и даље послује у условима нестабилног тржишта као и сталног праћења тенденција и предузимања одговарајућих мјера, како би се обезбједила сигурност пласмана и могућност измирења обавеза Друштва. Управљање ризиком у пословању са хартијама од вриједности, врши се са циљем ограничавања могућих губитака због промјена вриједности власничких и дужничких хартија од вриједности из портфеља Друштва.

Контрола и праћење портфеља хартија од вриједности обавља се кроз процјену бонитета солвентности емитената хартија од вриједности (оцјена бонитета се ради за правна лица).

Куповина РСРС обвезница је адекватна јер сматрамо да је целокупан ризик, а самим тим и кредитни ризик, нижи него код локалних банака. Разлози за овакво размишљање леже у чињеници да домаће институције тешко могу да имају бољи кредитни рејтинг од Републике Српске, јер њихово пословање је и везано за економско стање Републике Српске.

Приоритетни циљ инвестиционе политике Друштва је да на најбољи могући начин заштити гарантни фонд и техничке резерве Друштва, водећи рачуна о структури улагања која мора бити у складу са Правилником о улагању, као и о оптимизацији приноса.

Друштво је формирало Инвестициони одбор чији је основни задатак праћење и управљање различитим облицима инвестиција Друштва. Путем Инвестиционог одбора Друштво је донијело сет процедура којима се обрађује тематика адекватног управљања. Друштво је ризик немогућности наплате депонованих и уложених средстава процјенило као средњи ризик.

Ризик наплате потраживања, незадовољавајућег бонитета осигураника и ризик концентрације улагања – У складу са Правилником о наплати потраживања уређује се поступак уговарања, односно начина плаћања премије осигурања и поступак за предузимање мјера за ненаплаћена потраживања.

Премија осигурања се може платити у цјелости или у ратама, као и уступањем потраживања из других правних односа, компензацијом, цесијом, асигнацијом. Доспјелим ненаплаћеним потраживањима сматрају се премија и друга потраживања која нису наплаћена у цјелости од осигураника у периоду дужем од 90 дана од дана доспјелости за плаћање. У циљу повећања наплате потраживања неопходно је наставити са праксом редовног праћења наплате потраживања и извјештавања о предузетим поступцима наплате доспјелог потраживања. Друштво је ризик наплате потраживања процјенило као средњи ризик.

4.31.4 Тржишни ризик

Тржишни ризик је дефинисан као ефекат промјена у тржишним цијенама извјештаја о укупном приходу и извјештаја о финансијској позицији Друштва

Цијенови ризик - У циљу минимизирања ризика цијеновне неконкурентности и ризика нелојалне конкуренције који представља кључни тржишни ризик који непосредно угрожава пословање, Друштво ради на сталном унапређењу својих услуга како у квалитету тако и у њиховој разноврсности и прилагођавању новим захтјевима тржишта.

Друштво предузима активности праћења конкуренције прибављањем различитих података о раду конкуренције, врши корекције цијена и прилагођавање цијена понуди конкуренције где је то могуће и предузима мјере за повећање квалитета услуге.

Каматни ризик је ризик промјене имовине или обавеза, прихода или расхода због промјене каматне стопе на тржишту. Висина тржишне каматне стопе највећи утицај има на дио инвестиционог портфолиа уложен у депозите код банака и обвезнице.

У процесу идентификовања каматног ризика Друштво прати трансакције којима се врши депоновање и улагање краткорочних извора Друштва, пре свега техничких резерви у дугорочне облике имовине, као и дугорочних извора у краткорочне облике имовине, константно имајући у фокусу хоризонталну и вертикалну усклађеност активе и пасиве. Каматни ризик се утврђује и на бази распона каматних стопа за поједине финансијске инструменте. Изложеност кредитном ризику посебно се објелодањује за слиједеће категорије финансијских средстава, односно финансијске имовине дугорочни финансијски пласмани, краткорочни финансијски пласмани и потраживања. Постоји значајна разлика у степену изложености Друштва кредитном ризику у зависности од тога о којој се категорији финансијског инструмента ради.

Девизни ризик подразумева вјероватноћу настанка негативних ефеката на финансијски резултат и капитал Друштва услед промјене вриједности девизних курса. Девизном ризику су изложене све позиције активе и пасиве у девизама, као и потраживања и обавезе индексирани страном валутом. Друштво управља девизним ризиком у циљу ограничавања могућих губитака због промјена курса страних валута и одржавања ризика на нивоу који је прихватљив из угла резултата пословања адекватности капитала и захтјева за очувањем ликвидности.

4.31.5 Оперативни ризици

Оперативни ризици обухватају: ризик неадекватне организације послова и ризик неадекватног избора, постављења и распореда органа управе, контроле, руководства и запослених (квалификационо и бројно); ризик погрешног и економски штетног уговарања послова; ризик превара, злоупотреба и других незаконитих радњи органа управе, контроле и руководства Друштва, ризик уговарања, организовања и обављања послова супротно правилима струке; информатички ризик који обухвата ризик прекида рада информационог система на централној локацији ИТ центра, ризик губитка података, ризик тачности података, инфраструктура сервера и радне станице, ризик губитака по основу штета на сталној имовини; ризици у вези односа према запосленима и безбедности на радном месту; стратешки ризик и ризик неспособности друштва да примјени стратегије и пословне планове и да доноси одлуке о прерасподјели средстава.

4.31.6 Правни ризици

У оквиру правних ризика прате се ризик неусклађених пословних аката, ризици у вези примјене прописа којима је регулисана делатност осигурања, ризик губитка спорова по основу штета и имовинских спорова, ризик наплате регресних потраживања и остали правни ризици.

4.31.7 Репутациони ризици

У оквиру репутационих ризика прате се: репутациони ризици у вези са активностима запослених; ризик незадовољства осигураника пруженом услугом и ризик губитка угледа у јавности; ризик едукације запослених; ризик непредузимања активности интерне ревизије.

4.32. Догађаји након датума биланса стања

Није било догађаја након датума биланса стања (корективни догађаји) који би захтевали корекцију и имали материјално значајан утицај на финансијске извештаје Друштва припремљене за период 01.01.- 31.12.2015. године.

Потврђено од стране
„ДУНАВ ОСИГУРАЊЕ“ а.д.
Генерални директор

Стево Аничич дипл. правник